

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 107 stemmer.

Formanden:

Folketingets Ombudsmand vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 16:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om regeringens forhandlingslinje forud for de kommende klimaforhandlinger, COP 6, i Haag den 13.-26. november?«

Af Anni Svanholt (SF), Martin Glerup (S), Hans Christian Schmidt (V), Henriette Kjær (KF), Ebbe Kalnæs (CD), Vibeke Peschardt (RV), Søren Kolstrup (EL) og Ole M. Nielsen (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 31/10 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/11 2000).

Begrundelse

Anni Svanholt (SF):

Verden står over for den værste tænkelige miljøkatastrofe i menneskehedens historie, og nu oplever vi naturkatastrofers hyppighed og omfang som aldrig før.

På få årtier har mennesket skabt den måske største opvarmning i titusinde år. Ja, sådan sagde formanden for FN's klimapanel, Bob Watson, ved åbningen af klimatopmødet i Haag. Og det er et overvejende flertal af videnskabelige eksperter, der nu er enige i det synspunkt. Hvis I venter med at træffe beslutninger, til den sidste videnskabelige usikkerhed er væk, vil det tage årtusinder at vende den menneskeskabte forandring igen, advarede han.

Det sjette partsmøde i klimakonventionen, COP 6, er allerede i gang i Haag. Situationen er paradoks. Alt imens flere og flere mennesker oplever oversvømmelser og tørke, orkaner og tyfoner på deres krop og ødelæggelser på deres ejendom, så sidder forhandlerne fortsat og forhandler om noget, der i forhold til de meget omfattende problemer, der allerede er, er helt utilstrækkeligt, som om de befandt sig i en anden

verden og var ligeglade med vore efterkommere.

Nu må det være på tide, at situationens alvor går op for landenes forhandlere og kommer til udtryk i forhandlingstemaerne. Der er brug for at vise globalt lederskab for at redde vores fælles klode for helt uoverskuelige natur- og miljøødelæggelser med tab af menneskeliv og stærkt forringede levevilkår for stadig flere mennesker til følge.

Hvis de store lande svigter verdens folk, så må de små lande stå sammen og sige, hvad det handler om. Vi bliver alle tabere, hvis forhandlerne ikke for alvor tager fat om ondets rod og fastslår, at de enkelte lande skal skære ned på drivhusgasserne hjemme og holde op med at prøve at tørre det af på andre lande.

Det er på baggrund af situationens alvor dybt deprimerende at opleve, at USA, som kalder sig en stormagt, kun er optaget af at undgå at skære ned på forbruget hjemme. Nye undvigemanøvrer, hvor skove og landbrugsarealer skal indgå i klimaregnskabet, er helt uacceptable. Nu må det høre op!

Derfor skal vi sende miljø- og energiminister Svend Auken til Haag med besked til EU om, at EU – som i Kyoto – må hæve ambitionerne og kæmpe for et forhandlingsresultat, der afspejler den meget alvorlige klimasituation, verden står i.

Kort sagt: Der er brug for en ordentlig miljøopsang i Haag.

Besvarelse

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak til fru Anni Svanholt, fordi Socialistisk Folkeparti har rejst denne forespørgsel. Jeg synes, det er godt, at Folketinget får lejlighed til at diskutere de virkelig store problemer, som konfronterer denne verden.

Vi er jo tilbøjelige til at bruge meget af vores tid på, jeg indrømmer, vigtige detaljer i vores hjemlige politik, men ofte sker det jo på bekostning af, at vi ikke sætter tilstrækkelig kraft af til at diskutere de virkelig store udfordringer. Og klimaforandringen, som ikke bare er en mulig trussel, den er allerede i gang, påvirker os allerede, som fru Anni Svanholt sagde det.

Udsagnet om, at alle taler om vejret, men ingen gør noget ved det, holder bestemt ikke stik. Vi mennesker har siden industrialiseringens start gjort meget for at forandre de grundlæg-

gende vilkår for klimaet. Hvis vi ikke hører op, eller hvis vi ikke dæmper den påvirkning, kan det have katastrofale konsekvenser.

Et aspekt af det er usædvanlige vejrbegivenheder. Vi har set det i troperne. Vi har set det med store oversvømmelser i Asien med stadig større kraft og hyppighed. Vi ser det i stigende omfang også i vores egen verdensdel, hvor Europa i den seneste tid har oplevet helt usædvanlige oversvømmelser som følge af rekordnedbør i flere europæiske lande. Det er heller ikke lang tid siden, at vi her i Danmark – ja, knap et år siden – oplevede den absolut kraftigste storm, vi nogen sinde har registreret, siden vi begyndte at måle for 125 år siden.

Der er ingen, der kan bevise, at dette skyldes det, man kalder drivhuseffekten. Der kan ikke føres noget endegyldigt bevis for det, men mistanken bliver stadig mere underbygget, og jeg var glad for det citat, fru Anni Svanholt brugte fra klimapanelets formand, den anerkendte amerikanske forsker Bob Watson, hvor han siger, at hvis vi venter, til det endegyldige bevis ligger der, så er katastrofen sket, så har vi endeligt ændret denne klodes klimatiske forhold.

Den engelske vicepremierminister, John Prescott, som i sit land er ansvarlig for transport- og miljøpolitikken, understregede denne sammenhæng meget kraftigt ved vores sidste møde blandt de europæiske miljøministre.

Englænderne ser en tydelig sammenhæng mellem oversvømmelserne og drivhuseffekten. Oversvømmelserne i England er de værste af fire store oversvømmelser i 13 år, hvor der normalt kun er oversvømmelser – og mindre kraftige end den, vi nu har oplevet – med 30 års mellemrum.

Det Internationale Klimapanel – altså dem, som forbereder vores grundlag for at arbejde med disse ting, og som samler tusindvis af forskere fra hele verden – tredje vurderingsrapport er i øjeblikket til bearbejdning ude i hovedstæderne. Den ligger i udkast, og derfor vil dens endelige konklusioner først være kendt i begyndelsen af 2001, men vi ved alligevel fra formandens udtalelser en hel del om indholdet.

Som bekendt er det 4-5 år siden den sidste rapport fra klimapanelet kom, men der er desværre allerede i negativ retning en verden til forskel mellem det, der blev sagt for 4-5 år siden, og så det, forskerne siger i dag.

Det skyldes ikke bare, at klimamodellerne er blevet mere og mere præcise. Vi ved jo, hvor mange tusinde variable sådanne modeller skal

tage hensyn til, og hvilken derfor naturlig indbygget usikkerhed der knytter sig til den enkelte beregning, men modellerne bliver bedre og bedre, og forskerne bliver bedre og bedre til at kalibrere de enkelte elementer, der indgår i modellerne. Klimamodellernes forudsigelser bliver også mere og mere sammenfaldende.

Rapporten ventes at slå fast, at den menneskeskabte opvarmning efterhånden ikke er til at komme uden om, fordi den ses i utallige og uafhængige observationer, og det historiske forløb svarer desværre meget til forskernes forudsigelser med hensyn til fremtiden.

Bob Watson, som jeg nævnte før, og som fru Svanholt var inde på, har sagt, at måske har vi på nuværende tidspunkt på kloden allerede det varmeste vejr, mennesker har haft de sidste 10.000 år. Fortsætter vi uden at gøre noget, kan vi de næste 100 år på det globale plan se frem til temperaturstigninger med et globalt gennemsnit på 6 grader.

Hvad betyder et globalt gennemsnit? Ja, det betyder, at over land vil temperaturen stige med 10 grader eller en temperaturudvikling, som svarer til, hvad der faktisk er sket siden den sidste istid. Der var forskellen på temperaturen i dag og ved ophør af istiden på 9 grader. Altså en stigning på helt op på 10 grader på land.

I Europa vil, ved vi fra andre forskeres forudsigelser, dette bl.a. lede til en betydelig forværring af ekstreme vejrphenomener, hyppigere storme og oversvømmelser fra stormfloder, decideret tørke og ørkenspredning i Sydeuropa, bl.a. i Spanien, alvorlige sundhedstrusler fra ændret udbredelse af insektbåret smitte.

Bare et eksempel: Vinteren i Danmark vil stort set forsvinde. Det vil være vanskeligt at forestille sig, at vores børnebørn og oldebørn overhovedet kommer til at opleve at løbe på skøjter, medmindre det er sådan nogle, havde jeg nær sagt, elnedfrosne baner, eller kommer til at kælke. Vinteren vil forsvinde. Vi vil i vores del af verden få meget mere nedbør, mere ustabil vejr. I Sydeuropa vil de stærkt stigende temperaturer have konsekvenser med endnu større gennemslag.

Af speciel interesse for Danmark vil klimaændringerne medføre en svækkelse af havstrømmen i Atlanterhavet, uden at vi mennesker i dag kan overskue, hvad konsekvenserne heraf er. Det vil være vandstigninger på op til 0,8 m og øget nedbrydning af vores kyster.

Desuden vil blot en 3 graders temperaturstigning på lang sigt føre til en total afsmeltning af

isen på Grønland, og hvis vi ser på isen i Europa, gletscherne i Europa, er en af de forudsigelser, videnskabsmændene er kommet med, at 90 pct. af vores gletschere i Alperne vil være forsvundet i løbet af dette århundrede.

Det kulstof, vi ophober i atmosfæren, kan ikke fjernes de mange hundrede år. Det vil sige, at uanset hvor godt, vi gør det i Haag, og vi skal gøre det godt, så er det sådan, at vi kan standse processen, standse forværringen, men vi kan ikke genskabe situationen. Det vil tage adskillige hundrede år for det kulstof, som vi nu sender op i atmosfæren, at forsvinde. Og det vil sige, at de forandringer, vi allerede har gennemført, er, om jeg så må sige, i hvert fald i overskuelig tid uigenkaldelige. Det er kun at forhindre, at situationen bliver endnu værre.

Hvad er der så udsigt til af reduktioner i udslippene? Er vi tæt på at have løst problemet? Ifølge en endnu ikke offentliggjort rapport fra Det Internationale Energiagentur, vil det globale udslip i år 2010 være 42 pct. over udslippet i 1990.

Rapporten forudsiger, at industrilandenenes, CO₂-landenes udslip alene vil stige med 10 pct. Der er med andre ord en reel risiko for, at industrilandene ikke når at leve op til den i øvrigt beskudne målsætning, der er nedfældet i Kyoto om 5 pct.s reduktion af de samlede drivhusgasser, hvis der ikke sker noget omgående.

Partsmøde 6, COP 6, som det hedder i jargonen, bliver derfor ekstremt vigtigt, og uden tvivl det vigtigste møde siden Kyoto-protokollen blev underskrevet på den tredje partskonference i december 1997. COP 6 vil i allerhøjeste grad blive afgørelsens time.

For Danmark og for EU er det overordnede succeskriterium dobbelt: For det første skal den aftale, der indgås i Haag, kunne sætte afgørende skub i parternes ratifikation og dermed i, at Kyoto-protokollen bliver retligt bindende og træder i kraft senest i år 2002, tiåret for jordtopmødet i Rio. For det andet skal det samtidig sikres, at protokollens miljømæssige troværdighed, integritet, som man også siger, bevares i udformningen af reglerne.

Som jeg allerede var inde på ved åbningen i Kyoto, vil Danmark ikke være med til at indgå en aftale for enhver pris. En aftale, der ikke gør en forskel for klimaet, er ikke noget resultat, vi kan acceptere. EU har derfor fremhævet, og vi fører denne politik i fællesskab med vores europæiske partnere, at der under ingen omstændigheder må ske en underminering af Kyoto-protoko-

lollens miljømæssige integritet og troværdighed.

Efter disse mere overordnede bemærkninger vil jeg komme nærmere ind på de enkelte emner under protokollen, som tilsammen udgør dagsordenen i forhandlingerne på COP 6, og jeg vil pege på fire centrale emner:

For det første er der spørgsmålet om, i hvilket omfang man kan trække CO₂ fra i det samlede drivhusregnskab som følge af f.eks. skove, der binder CO₂, også kaldet CO₂-optag eller sinks. Jeg tror, vi måske skal til at kalde det planteoptag. Jeg tror, det er lettere for folk at forstå.

Danmark vil sammen med EU fortsat arbejde for, at der ikke bør åbnes op for flere kreditter i den første budgetperiode, medmindre der er skabt fuld sikkerhed for, at det ikke ødelægger protokollens miljømæssige integritet og troværdighed.

Det synspunkt er i strid modvind fra de store skovlande i den såkaldte paraplygruppe. Nye prognoser viser klart, at der på dette område er betydelig risiko for en miljømæssig udhuling af protokollen, f.eks. vil De Forenede Stater ved fuld kreditering få halveret sin reelle Kyotoforpligtelse uden at røre en finger.

På grund af den store usikkerhed er det samtidig klart, at man f.eks. heller ikke bør kunne plante skov i udviklingslandene og så trække det fra i sin hjemlige forpligtelse. Også her er Danmarks og EU's position helt klar: Ingen CO₂-optag i klimaprojekter med udviklingslandene, det vil sige de projekter, vi også kalder de rene udviklingsmekanismeprojekter, altså CDM-projekterne.

Et andet vigtigt punkt er spørgsmålet om supplementaritet, dvs. forholdet mellem de hjemlige foranstaltninger og de tre såkaldte Kyotomekanismer. Ud over CDM, som jeg lige har nævnt, er der tale om handel med kvoter og de fælles gennemførelsesprojekter mellem industrilandene; det, vi også på sådan nudansk kalder joint implementation.

Her har EU ikke hidtil mødt stor opbakning til sit konkrete forslag om, at mindst 50 pct. af indsatsen skal ske ved hjemlige foranstaltninger. I Danmark tilsigter vi at klare det ved hjemlige foranstaltninger til 100 pct. Det er regeringens målsætning. Vi havde sagt, at 70 pct. ville være et fornuftigt gulv under Kyoto eller kravet til de hjemlige foranstaltninger. Vi har lavet et kompromis på 50 pct., og det vil vi selvfølgelig stå fast på.

Der er fortsat meget stor afstand til paraplygruppen med De Forenede Stater i spidsen, men G77-landene har i stigende grad yret støtte til EU's forslag, og EU fastholder sin position og sit konkrete forslag.

Spørgsmålet om hjemlige foranstaltninger – altså det, at man gør noget hos sig selv – er helt centralt for, om protokollen får gennemslag og har miljømæssig troværdighed, for hvis industrilandene udelukkende købte billigt ind af reduktioner i udlandet, så mister vi jo et incitament til at udvikle nye og renere teknologier, som ikke alene er fundamentet for at vende udviklingen hos os selv, men i allerhøjeste grad samtidig vores bidrag til en bæredygtig udvikling i udviklingslandene.

Omvendt er der, som Danmark viser, et enormt win-winpotentiale i en kontinuerlig hjemlig udvikling af eksport af rene teknologier. I den sammenhæng kan vi roligt sige, at den danske vindkraft er et strålende eksempel.

Et tredje vigtigt punkt på COP-dagsordenen er selve udarbejdelsen af reglerne for brugen af mekanismerne. EU vil arbejde for troværdige regler for mekanismerne, og Danmark vil fortsat deltage i udviklingen af programmer, forhandle med kvoter og projektsamarbejde, for det bliver vigtigt at sikre, at indsatsen ikke reduceres til at forfølge rene papirreduktioner og eksportere forældet teknologi til andre lande.

Troværdighed er et nøgleord for en balance-ret løsning på Kyotomekanismerne, og troværdigheden er tosidet. Protokollens miljømæssige troværdighed må ikke sættes over styr af mekanismerne, og samtidig skal mekanismernes markeds-mæssige troværdighed sikres.

Et fjerde centralt element bliver, at der i en samlet løsning på COP 6 indgår et troværdigt overholdelsessystem. Vi vil sammen med det øvrige EU arbejde for et stærkt og omfattende system med effektive sanktioner.

Når det drejer sig om udviklingslandene, er det meget vigtigt, at vi imødekommer deres ønsker om teknologioverførsel og kapacitetsopbygning samt særlig støtte til de lande, der i særlig grad er udsat for klimakatastrofer. Den samlede forhandlingsløsning må også omfatte et ansvar i forhold til udviklingslandenes behov for en bæredygtig udvikling.

Præsidenten for partsmødet har bedt mig om, sammen med min sydafrikanske ministerkollega, at lede forhandlingerne i den gruppe, der beskæftiger sig med udviklingsspørgsmål.

Vi får en vigtig udfordring, når det drejer sig om at skaffe de nødvendige økonomiske ressourcer. Man kan undre sig over, at ilandene, der har en så fundamental interesse i at gøre noget ved dette problem, er så karrige, når det drejer sig om at stille de fornødne økonomiske ressourcer til rådighed.

Lad mig sammenfatte forhandlingssituationen forud for COP 6: Konferencen sigter mod at gøre Kyotoprotokollen ratificerbar, og for at det kan lade sig gøre, skal der i den samlede forhandlingspakke findes to grundlæggende balancer:

For det første skal der opnås en balance mellem klimakonventionen og protokollens emner. Det vil sige på den ene side udviklingslandenes ønsker i konventionen om hjælp til en bæredygtig udvikling i form af teknologioverførsel m.v., og på den anden side industrilandenes ønsker om at kunne bruge protokollens mekanismer til at opfylde deres reduktionsforpligtelser.

For det andet skal der med hensyn til bestemmelserne om industrilandenes reduktionsforpligtelser findes en balance, der på den ene side opretholder protokollens miljømæssige integritet, og som på den anden side sikrer en økonomisk effektiv mulighed for at foretage reduktioner.

Det er ud fra disse hensyn, Danmark sammen med de øvrige europæiske lande deltager i forhandlingerne for at opnå et resultat i Haag, ikke bare en diplomatisk løsning, men en reel løsning, som giver et effektivt bidrag til at modvirke den katastrofe, jeg har skildret i indledningen til mit svar på forespørgslen.

Forhandling

Anni Svanholt (SF):

Tak til miljø- og energiministeren for besvarelsen. Der blev jo meget nøje redegjort også for den, kan man sige, bevisførelse, der i og for sig er på vej via klimapanelet og den rapport, som vi kan vente om kort tid.

Det er jo, som miljø- og energiministeren sagde, en meget, meget alvorlig situation, vi står over for, og man kan jo spørge folk, som nu har oplevet katastroferne, senest i England. De må jo i hvert fald spørge: Hvor mange beviser skal vi have? Hvor mange forfærdelige oplevelser skal vi igennem, før det går op for de forhandlere og verdens ledere, som sidder med de vigtige afgørelser i deres hænder?

Det er jo fortsat, som om man snakker om noget, der handler om noget ganske andet end de her meget alvorlige ting, for som det jo tydeligt blev sagt af ministeren, så er det, man allerede sidder med og ikke kan blive enige om, jo helt utilstrækkeligt. Og det haster med at få gjort noget, som også virker, og som kan nå at virke, så vi kan nå at afværge katastrofer.

Det, at der er udsigt til en gennemsnitlig stigning af temperaturen på 6 grader, er jo faktisk en fordobling af det, vi tidligere har hørt. Så det er meget alvorlige tilkendegivelser, der kommer fra klimaforskerne.

Derfor er det meget vigtigt, hvad der skal ske i Haag, og umiddelbart ser det jo ikke ud til, at der kan komme så meget fornuftigt ud af det. Jeg håber det, og som jeg hører miljø- og energiministeren sige det her, så er det altså nu, der skal tages fat, og Danmark må give sit meget væsentlige bidrag til at få sat skub i de forhandlinger, så vi også kan opleve, at der kommer nogle resultater, sådan at vi kan stå bag de aftaler.

Det, der tegner sig umiddelbart, er den diskussion om, at man skal kunne godskrive, hvis man planter planter på landbrugsarealer eller skove i udviklingslandene. Jamen det er jo en helt forkert diskussion og en helt forkert dagsorden. Og hvis det er det, der bliver vedtaget, så kan situationen blive sådan, at det ikke er værd at støtte det, der kommer frem.

Jeg var meget glad for at høre ministeren sige her, at Danmark vil klare tingene hjemme hundrede procent. Det blev sagt, da klimaforslaget om 2012 blev fremlagt, og det er også bekræftet her i dag. Og det er meget vigtigt at sige, at vi kan og vi vil, og at vi også har teknologier til det.

Vi må så også må kæmpe for, at vi får et højt loft, nemlig på 70 pct., som skal være det, man lægger op til, man skal klare hjemme. Vi kan under ingen omstændigheder acceptere mindre end 50 pct. Det er vigtigt, at EU har den høje profil og kæmper denne kamp og får slået de ting, de positioner, fast.

Jeg vil godt spørge miljø- og energiministeren, som ikke nævnte noget om, hvad man så kunne forestille sig i forhold til de såkaldte joint implementation og Clean Development Mechanism: Er ministeren enig i, at vi skal have en positivliste, der siger, at vi kun vil acceptere energibesparelser og vedvarende energi?

Det er det, det handler om, det er det, der kan nytte. Det nytter ikke noget at træffe beslutninger om de mest fantasifulde ting, som ikke kan

virke, og som bare er fup og svindel, og at vi bruger verdens energi på at lave svindel og forsvindingsnumre.

Det er vigtigt at få slået fast, at vi under ingen omstændigheder kan acceptere atomkraft. Vi ved jo, at atomkraftlobbyen er på stikkerne hele tiden. Jeg vil godt spørge ministeren: Er det også regeringens holdning, at vi under ingen omstændigheder kan acceptere atomkraft som noget, man kan aftale med ulandene og dermed få godskrevet?

Jeg vil stoppe med det her og vende tilbage med flere spørgsmål.

Martin Glerup (S):

Den vanskeligste opgave i verden består i at overtale menneskeheden til sin egen frelse. Sådan har en klog person engang sagt, og det er jo fuldstændig rigtigt. De ord passer som fod i hose til det, vi diskuterer i dag: truslen mod vores fælles klima.

Hvis vi ikke omgående griber ind, vil verdens CO₂-udslip i stedet for at være faldet om 10 år være 42 pct. større end i 1990. Det er en kendsgerning, at forureningen af vores atmosfære er steget i takt med industrialiseringen og vores stærkt stigende forbrug i verdens rigeste lande.

Vi kan lugte forureningen, når vi går på gaden, vi kan se smoggen i verdens store, forurenede byer. Luftforureningen kommer fra energifremstilling, trafik, landbrug og industri.

En del af de farlige partikler kan fjernes gennem effektiv rensning. Det være sig ved hjælp af partikelfiltre, katalysatorer og andre teknologiske tiltag. På den måde fjernes en del farlige stoffer fra vores indåndingsluft.

Når vi alligevel har et problem, skyldes det, at vi ikke med den i dag kendte teknologi kan fjerne CO₂ og de andre drivhusgasser fra udstødningsrør og skorstene. Vi kan altså ikke rense os ud af problemet. Derfor bliver vi nødt til at gøre noget andet for at løse problemet, og det andet består i at reducere udslippet af drivhusgasserne.

Det kan vi gøre på flere måder. Lad mig nævne fem: energibesparelser, energieffektivisering, omlægning af energipolitikken fra kulbaseret til mere fossilfri energifremstilling, afkobling af sammenhængen mellem øget vækst på den ene side og stigende emissioner på den anden side, anvendelse af mere vedvarende energi fra vind, sol, biomasse, bølgekraft osv.; alt sammen noget, vi er gode til i Danmark.

Og hver eneste familie i Danmark kan give sit bidrag. Familien Jensen kan spare på ressourcerne, f.eks. ved at bruge mindre el, spare på strømmen og bruge elsparepærer. Det er en oplagt mulighed, og det er vigtigt, for selv den grønne kilowatt-time kan ikke konkurrere med en sparet kilowatt-time.

Den økonomiske vækst i Danmark er steget, uden at CO₂-udslippet er steget tilsvarende – det vil sige, at det er lykkedes at få en god vækst, uden at forurening og CO₂-udslip er steget tilsvarende – og vindkraften boomer derudad. Dansk vindkraft kan i dag levere mere el end fire store kulbaserede kraftværker.

Vi fejrer så for egen dør og tjener millioner af kroner på eksport af verdens bedste vindmøller, verdens mest avancerede kraftvarme- og fjernvarmeudstyr og verdens bedste røgrensningsudstyr. Derfor vinder vi dobbelt ved at være foregangsland. De danske miljøkrav har resulteret i et miljø- og industrieventyr af rang.

Så vidt, så godt, men klimatruslen er global, og Danmark kan jo ikke løse problemet alene. Derfor er det meget vigtigt, at de 160 lande på klimatopmødet i Haag, som vi deltager i i næste uge, når til enighed om fælles faste spilleregler for reduktion af drivhusgasserne.

Der bliver tale om en balancegang, nemlig balancen mellem at hjælpe de mindst udviklede lande og de rige landes indsats hjemme. Hertil kommer balancen mellem alle landes miljømæssige forpligtelser og det fornuftige standpunkt, det er at få mest miljø for pengene.

Socialdemokratiet går ind for, at vi fejrer for egen dør, således at mindst halvdelen af reduktionen sker på hjemmebane. Den anden halvdel må gerne ske på udebane, vi har ingen berøringsangst over for handel med kvoter, investering i rensning og miljøteknologi og hjælp til lande, som ikke er så velaflagte som os.

Der er i højeste grad brug for solidaritet med de fattige udviklingslande, så de kan få et økonomisk løft, samtidig med at de får en bæredygtig udvikling.

Vi vil gerne se på Dansk Industris forslag om at gennemføre CO₂-begrænsninger i Østeuropa og Kina, men vi kræver ens og gennemskuelige spilleregler for alle lande.

Derimod er vi modstandere af, at skov- og plantedække, sådan som nogle lande mener, skal tælle med i CO₂-regnskabet. Hvis klimatopmødet i Haag lukker døren op på vid gab for den slags bogholderikneb uden hold i virkeligheden, ja, så sker der absolut ingen CO₂-redukti-

on overhovedet, og så bliver klimatopmødet en torndende fiasko.

Men lad os nu ikke miste modet på forhånd. EU-landene har lagt et godt og fremsynet udspil på bordet, fra dansk side vil vi gøre alt for at trække i den miljøjortige retning. Lad os håbe, at klimatopmødet i Haag ikke bliver et slag i luften, men et slag for den friske og uforurenede luft.

I forlængelse heraf skal jeg på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget bekræfter sin vedtagelse nr. V 25 af 27. november 1997 og nr. V 4 af 27. oktober 1998 og med udgangspunkt i de retningslinjer, der er fastlagt i rådernes miljø- og udviklingskonklusioner af 7. november og 10. november 2000, opfordrer Tinget regeringen til på klimakonventionens partskonference i Haag (COP 6) i november 2000 at arbejde for,

- at de udestående problemstillinger i forbindelse med Kyotoprotokollen og Buenos Aires-handlingsplanen bliver løst, og
- at resultaterne af COP 6-forhandlingerne respekterer målene i Kyotoprotokollen og Buenos Aires-handlingsplanen.

På denne baggrund opfordrer Folketinget regeringen til at fremlægge forslag til ratifikation med henblik på, at ikrafttrædelse af Kyotoprotokollen kan ske inden Rio + 10 i 2002.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 11).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Og så skal jeg i øvrigt tilføje til oplysning for ordførerne, at det forhold, at man har et forslag til vedtagelse, der skal læses op, ikke automatisk giver øget taletid.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er forvirret over, hvad jeg hører. Det kan selvfølgelig være høreproblemer. Det tror jeg ikke, det er, det kan måske snarere være manglende koncentrationsevne.

Men jeg synes, ministeren fik forkludret det omkring de 100 pct. og de 70 pct. Altså jeg tror

da bestemt, ministeren mener, at CO₂-reduktionen i Danmark, som vi har forpligtet os til, skal ske 100 pct. derhjemme, men ministeren fik det altså sagt sådan, at jeg var i tvivl om, hvorvidt de 70 pct. også gjaldt i Danmark, eller det var noget internationalt.

Jeg blev yderligere forvirret, da den socialdemokratiske ordfører, så vidt jeg hørte, nævnte noget med, at man var inde på, at man var tilfreds med, at 50 pct. af industrilandenenes reduktion skete hjemme, 50 pct. måtte godt ske i udlandet. Så bliver jeg efterhånden forvirret. Så er der mange procentsatser at operere med.

Og så må jeg så sige, at jeg også blev en lille smule forvirret over SF's ordfører, som vi har et vedtagelsesforslag sammen med, som kommer om lidt, hvor vi holder på de 70 pct., men som jeg synes sagde, at de under ingen omstændigheder vil være med til mindre end 50 pct. Der er noget med nogen procentsatser, som jonglerer, som jeg synes vi trænger til at få lagt fast i den debat her.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministerens (Svend Auken):

Jeg indrømmer, at det er forvirrende med disse procenttal, og derfor vil jeg gerne prøve at forklare, hvordan tingene hænger sammen.

Efter de internationale klimaaftaler kan man som industriland dels opfylde sine forpligtelser til at reducere ved hjemlige foranstaltninger eller ved foranstaltninger i udlandet forstået som, at man køber udledningstilladelser i udlandet, eller man gennemfører fælles projekter enten i andre industrilande eller efter nogle særlige regler i udviklingslandene.

Det, diskussionen så går på, er, hvor meget det enkelte land skal være forpligtet til minimum at gøre derhjemme, eller sagt med andre ord: Hvor skal loftet ligge for, hvor meget man vil opfylde sin forpligtelse med ved hjælp af mekanismerne, herunder altså handel med kvoter, eller fællesprojekter i andre lande?

Danmark har for sit vedkommende sagt, at vores mål er, at vi vil vise, at vi kan opfylde vores meget ambitiøse klimamål selv. Det vil sige, at vi hundrede procent lever op til vores forpligtelser hjemme. Vi vil gerne deltage i de internationale arrangementer, men vi mener, at vi kan klare forpligtelserne selv, og vi har arbejdet for, at andre industrilande skal påtage sig en så stor forpligtelse som muligt.

Derfor har vi internationalt foreslået, at mindst 70 pct. af indsatsen skulle ske i egne lan-

de. Andre har været stærkt imod det. Først og fremmest USA siger: Der skal ingen regler være om, hvor meget man skal gøre derhjemme. Og de har derfor sagt, at der ikke kan sættes procenter på overhovedet.

IEU har der været støtte fra nogle landes side til vores synspunkt om de 70 pct., men ikke fra alle lande. Derfor indgik vi et kompromis om, som EU stiller et forslag om, at mindst halvdel af målet skal være opnået derhjemme, altså 50 pct. Og derfor, når fru Anni Svanholt siger, at målet må være, at vi arbejder for 70 pct., er det jo i overensstemmelse med det, der har været det oprindelige danske tilbud, og når hun efterfølgende siger, at vi mindst må have 50 pct., tilslutter hun sig EU's udspil under forhandlingerne.

Undskyld, formand, men det var nødvendigt at sætte de her ting på plads. Ellers bliver debatten stærkt forvirret efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Da der ikke blev mulighed for at fremsætte forslag til vedtagelse, skal jeg på vegne af Enhedslisten, Kristeligt Folkeparti og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at det er nødvendigt med omfattende globale begrænsninger i udledningen af drivhusgasser for at imødegå drivhuseffektens negative effekter, opfordrer Folketinget regeringen til at arbejde for følgende på Klimakonventionens partskonference i Haag i november 2000,

- at de udestående problemstillinger i forbindelse med Kyotoprotokollen og Buenos Aires-handlingsplanen bliver løst, således at en ratificering og ikrafttrædelse af Kyotoprotokollen muliggøres inden Rio + 10 i 2002,
- at der opnås en forhandlingsløsning, der ikke undergraver målsætningen i Kyotoprotokollen om, at de industrialiserede landes udledninger skal reduceres med 5 pct. i første forpligtelsesperiode, og minimum 70 pct. af reduktionerne skal ske via hjemlige reduktioner,
- at der fastsættes positivlister over projekter, som er mulige under de fleksible mekanismer Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM), og at disse udelukkende kommer til at omfatte energibesparel-

sesforanstaltninger og vedvarende energianlæg,

- at industrilandene og herunder Danmarks ansvar i henhold til klimakonventionen for at bistå udviklingslandene med teknologioverførsel, kapacitetsopbygning m.v. fastholdes og konkretiseres.

Folketinget bekræfter desuden, at Danmark fastholder 20 pct. CO₂-reduktion 2005 i forhold til 1988 og 21 pct. 2008-2012 i forhold til 1990. Regeringen opfordres til at fremlægge initiativer, der vil sikre disse målsætningers opfyldelse gennem en rent indenlandsk indsats.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 12).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Martin Glerup, talte om at feje for egen dør. Jeg er meget, meget enig med hr. Martin Glerup i dette perspektiv. Men på den baggrund er der alligevel tre forhold i hr. Martin Glerups tale, der foruroliger mig. Men det er muligt, at jeg kan have misforstået hr. Martin Glerup.

Det første spørgsmål lyder: Er det rigtigt forstået, at regeringen fortsat mener, at Danmark hundrede procent skal feje for egen dør og ordne sin nedskæring ved en ren indenlandsk indsats?

Det er det ene. Jeg tror, at ministeren har bekræftet det, men jeg synes også, at det er rart at høre fra hr. Martin Glerups mund, for jeg forstod hr. Martin Glerup på en ganske anden måde.

Det andet er spørgsmålet om, hvem Danmark skal knytte bånd til: Er hr. Martin Glerup indstillet på, at Danmark knytter bånd til G77-landene, der jo netop siger, at vi ubetinget skal satse på en national indsats på minimum 70 pct., og i givet fald hvordan vil hr. Martin Glerup sikre, at vi netop støtter disse lande?

Det tredje spørgsmål ...

Formanden:

Det kan vi desværre ikke nå i denne omgang.

Søren Kolstrup (EL):

Det tager vi så i næste omgang.

Formanden:

Ja, det må vi så.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Som jeg sagde i min ordførertale, drejer det sig om en balancegang her. Det er klart, at vi har den målsætning at feje for egen dør så godt som muligt. Samtidig skal vi ikke slå et slag i luften. Danmark kan ikke klare det her problem alene.

Vi skal have de andre europæiske lande med, og dér har man så sagt, at mindst 50 pct. af indsatsen skal ske på hjemmebane. Så mener jeg, at det er helt o.k., at vi går ind, hvor vi får mest miljø for pengene, og hjælper ulandene og andre lande med overgangsproblemer med kapacitetsopbygning, og jeg synes, at det er en udmærket kombination. Det er ikke sådan et alt eller intet-projekt, det her. Det kræver et langt og et sejt træk.

Og selvfølgelig skal vi knytte bånd til G77-landene og have den målsætning, at vi gør det så godt som muligt både på hjemme- og udebane.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Har jeg forstået hr. Martin Glerup rigtigt: At EU-politikken er vigtigere end at knytte bånd til G77, og at man altså entydigt går fra 70 pct.-kravet til 50 pct.-kravet, og at hr. Martin Glerup går hånd i hånd med en hr. Hans Christian Schmidt, som jeg kan se dernede? Er det nu målsætningen, altså ud med 70 pct. og ind med 50 pct. – så enkelt – og ud med G77-landene?

Det andet spørgsmål går på, at hr. Martin Glerup sagde nej tak til bogholderikneb. Jeg er meget enig med hr. Martin Glerup, men skal disse bogholderikneb, hvad angår planteoptag, afskaffes helt eller delvis? Siger hr. Martin Glerup helt eller delvis nej tak til drivhusgangstere?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Det er jo en kendsgerning, at CO₂-udslippet har den samme skadelige virkning, uanset om det opstår i New York City eller i Vorbasse. Og derfor drejer det sig om, at vi i fælles flok får gjort en indsats imod det her problem, og derfor kan man jo ikke afskrive EU, som egentlig har lagt nogle ret gode og bindende retningslinjer frem i håb om at få samtlige 160 lande med på dem. Det kan man ikke afskrive.

Selvfølgelig er det meget vigtigt, at vi får G77-landene med. Vores minister har jo en nøgleposition i de forhandlinger. Og jeg tror, at der kan komme et fornuftigt resultat ud af det.

Og det, jeg sagde i min ordførertale, var, at vi ikke går med til nogen bogholderikneb angående sinks, altså angående optagelse i plante- og skovarealer. Det vil vi ikke acceptere.

Formanden:

Hr. Søren Kolstrup, sidste runde.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Men har jeg alligevel forstået hr. Martin Glerup rigtigt, altså at hr. Martin Glerup mener, at vi skal have en lille smule sinks, en lille smule drivhusgangstere, men ikke så meget?

Er det korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil også gerne udspørge hr. Martin Glerup lidt nærmere. Det kunne jo være meget rart at vide meget præcist, hvad det er, Socialdemokratiet vil acceptere, når vi taler om joint implementation og Clean Development Mechanism. Det er ligesom lidt nemmere at sige en positivliste, for her kan man jo forklare, hvad man synes, der er virkningsfuldt, og hvad man forstår ved energibesparelser og vedvarende energi. Men kan hr. Martin Glerup bekræfte, at det er det, Socialdemokratiet vil arbejde for, og at man tager afstand fra alle mulige andre ting, herunder atomkraft og andre kreative aktiviteter, som ingen vegne fører hen og kun er svindel og humbug?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg godt sige, at den holdning, der kommer frem her, bedst kan betegnes med ordene »for den rene er alting rent«. Om vi vil have en lille smule sinks, eller om vi vil have en lille smule dit eller dat, tyder på en total forvirring med hensyn til vores stilling som et land med 5 mio. indbyggere, og hvis hr. Søren Kolstrup tror, at vi kan dirigere hele verden uden at skulle være med i nogle forhandlinger og uden at forsøge at få andre med, er det altså totalt uden sammenhæng med virkeligheden.

Til fru Anni Svanholt vil jeg sige, at vi vil ikke acceptere svindel og humbug i forbindelse med

de mekanismer. Vi siger nej til at betragte a-kraft som en mekanisme, der kan bruges, for a-kraften er efter vores opfattelse det modsatte af bæredygtig udvikling, nemlig at vi bruger den billige energi i dag, men overlader de dødsensfarlige affaldsstoffer til generationerne i hundredvis af år efter os. Derfor vil vi ikke være med til det.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg skal ikke yderligere kommentere hr. Martin Glerups forslag til vedtagelse, for det er vi jo med på. Vi synes, det er godt, at man får slået fast, at det er de nye mekanismer, vi skal arbejde for nu, og det synes vi er et godt signal at sende ud, så det forslag skal jeg ikke kommentere yderligere.

Men det er klart, at jeg godt vil spørge hr. Martin Glerup, om hr. Martin Glerup ikke fortryder, at Socialdemokratiet ikke, allerede dengang en række borgerlige partier første gang fremsatte forslaget om joint implementation, støttede det forslag. Jeg hørte netop hr. Martin Glerup sige, at det ville have bragt os i front, og at vi i dag ville have haft nogen erfaring, som vi kunne have brugt. Dengang lykkedes det desværre ikke, men jeg er selvfølgelig glad for, at det nu er blevet sat på dagsordenen alle steder, og selv her i Folketingssalen vil det nu, når forslaget kommer til afstemning, vise sig, at der er flertal for det. Sent er bedre end aldrig, men fortryder hr. Martin Glerup ikke, at man sagde nej dengang?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Nej, det fortryder jeg overhovedet ikke, og det fortryder Socialdemokratiet ikke, for her er der tale om nogle mekanismer, der skal bruges i fælles flok. En række lande skal være enige om, hvilke spilleregler der helt nøjagtigt skal være gældende på dette område.

I Buenos Aires drøftede vi jo, hvordan man kunne udnytte de positive ting, der kunne ligge i, at man fik mere miljø for pengene ved at bruge disse mekanismer, men samtidig var vi klar over, at vi ikke kunne nå til vejs ende med hensyn til at definere nøjagtigt, hvad man forstod ved fleksible mekanismer. Det er det, der skal foregå i Haag i disse dage, og jeg håber, at vi får sådanne fælles spilleregler, så vi ikke åbner for et stort væld af svindelforetagender.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen det er jeg sådan set helt enig med hr. Martin Glerup i. Det ligger os så fjernt som noget, og tingene skal selvfølgelig foregå efter det sæt spilleregler, som aftales landene imellem. Det eneste, jeg bare sagde, var, at hvis vi var startet, dengang forslaget første gang var til behandling, havde vi haft nogen erfaring, som vi i dag kunne have brugt i det aftalespil, vi skal i gang med sammen med de andre lande. Vi kunne have sagt: Vi har allerede gjort nogle erfaringer, og der er altså nogle ting, man skal være opmærksom på her.

Vi deler fuldstændig regeringens opfattelse, nemlig at det, der skal i højsædet i dag, er joint implementation og de andre mekanismer, der bliver arbejdet på i Haag. Det er vi sådan set enige i, men vi synes bare, det kunne have været rart, hvis vi havde haft erfaringen.

Formanden:

Fru Anni Svanholt i sidste runde i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Kan hr. Martin Glerup bekræfte, at forhandlingssituationen, som jo ærlig talt ser temmelig umulig ud i øjeblikket, kan blive sådan, at det alene bliver aftalt, at man kan indregne skove og landbrugsarealer og alle den slags ting i klimaregnskabet, og at Danmark så kan sige, at vi faktisk er bedre stillet uden en sådan aftale? Og kan hr. Martin Glerup sige, hvilke fremskridt der skal på bordet, og hvilken aftale der skal lægges op til, for at det virkelig er noget, Danmark kan bakke op? Det vil jeg meget gerne have en forklaring på.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Til hr. Hans Christian Schmidt vil jeg godt sige, at der er næppe mange andre lande, der har så stor erfaring med at bruge kvotesystemet på klimaområdet, idet vi jo her i Danmark i mange år har haft svovlkvoter inden for elsektoren og har introduceret fælles kvotebegrænsninger inden for elsektoren i forbindelse med elreformen. Det synes jeg danner et godt grundlag for, at vi kan komme videre og give vore erfaringer videre til de andre lande.

Jeg vil så sige, at med hensyn til forhandlingssituationen kan det siges ganske enkelt, at hvis

det er sådan, at det, der bliver resultatet, ingen effekt har i den virkelige verden, skal vi sige nej, men hvis det er sådan, at det rykker i den rigtige retning, skal vi sige ja. Forhandlingsforløbet må så afgøre, hvornår vi skal gøre det ene eller det andet.

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt som ordfører.

Hans Christian Schmidt (V):

Danmark har gennem en række internationale aftaler forpligtet sig til at tage et medansvar for det globale miljø, og efter Venstres opfattelse har disse forpligtende internationale aftaler vist sig at være et skridt på vejen mod et bedre klima på Jorden. Senest har Danmark sammen med de øvrige EU-lande efter Kyotoaftalen forpligtet sig til at udlede 8 pct. mindre CO₂ i årene 2008-2012 i forhold til 1990, og gennem EU's byrdefordeling har regeringen forpligtet sig til, at Danmark skal reducere sit eget udslip med 21 pct.

Nu står vi over for en ny FN-arrangeret klimakonference, der skal følge op på de opnåede resultater og forhandle om yderligere tiltag i klimapolitikken. Bl.a. står konferencen over for at skulle afklare og yderligere præcisere en række punkter i Kyotoaftalen, før den kan ratificeres af alle parter bag aftalen. Der skal bl.a. aftales regler og retningslinjer for anvendelsen af en række såkaldt fleksible mekanismer, bl.a. Joint Implementation, og derfor er det også Venstres holdning, at Danmark bør støtte en ratificering af Kyotoaftalen i 2002 og dermed være med til at sikre de fortsatte bestræbelser på at få nedbragt den globale emission af drivhusgasser, sådan som vi sammen med 160 andre lande forpligtede os til i 1997 ved Kyotoaftalen.

Men samtidig er det afgørende for Venstre at understrege, at vi er bekymrede for, om de vigtige målsætninger i Kyotoaftalen kan nås med den nuværende regerings politik. Det er vores opfattelse, at hidtil har regeringen og dens flertal i Folketinget haft den holdning, at de rige lande skal gå forrest og bære de tungeste byrder. Det kan i og for sig være godt nok, men det har vist sig, at med en sådan politik får man ikke nødvendigvis mest miljø for pengene. Regeringen har nemlig sammen med venstrefløjnen lagt sig fast på en politik med CO₂-afgifter, der måske nok skærer toppen af CO₂-udslippet i Danmark, men samtidig er en politik, der ikke gør noget ved CO₂-udledningen fra f.eks. den meget forurenende industri i Østeuropa. Forurening er

grænseoverskridende, ej heller CO₂-emissioner respekterer streger på landkortet, og derfor er de ensidige danske CO₂-afgifter ganske enkelt ikke gode nok, hvis vi skal leve op til de målsætninger, vi har forpligtet os til.

Vi mener også i Venstre, at det er vigtigt at erindre om, at Kyotoprotokollen er en international aftale, som indeholder elementer, der skal sikre, at aftalen opfyldes effektivt, både ud fra et samfundssyn og et miljøhensyn, og at aftalen åbner mulighed for international regulering af udslippet af drivhusgasser via tre fleksible mekanismer: handel med klimagasser, altså kvoterne, Joint Implementation og Clean Development Mechanism. Fakta er jo, at det er forbundet med meget store omkostninger at gennemføre Kyoto-målsætningerne nationalt – eller sagt med andre ord: Danmark og andre EU-lande kan få meget mere miljø for de samme penge, hvis landene tager initiativ til at implementere en række af de fleksible mekanismer, som Kyotoaftalen anbefaler, og her er det Venstres opfattelse, at regeringen nu må vise, hvad det vil sige at være foregangsland og under de kommende klimahandlinger gå i spidsen for øget brug af internationale og koordinerede virkemidler. Hvis regeringen virkelig vil vise, at der er forbindelse mellem ord og handling, burde den på eget initiativ iværksætte ordningerne.

Vi har hørt den socialdemokratiske ordfører tilkendegive i dag, at man er positiv over for forslaget fra Dansk Industri. Det er senest foreslået, at der oprettes en særlig fond, og det kunne man også støtte. Men måske har regeringen taget en del af forslaget til sig, men ikke det hele. I hvert fald fremgår det af »Klima 2012, status og perspektiver for dansk klimapolitik« fra marts i år, at regeringen inden udgangen af dette år vil iværksætte programmer for afprøvning af mekanismer, som er nævnt i Kyotoaftalen, altså dem, jeg var inde på før. Imidlertid ser vi dem ikke i regeringens katalog, så jeg vil derfor spørge ministeren, om han agter at tage initiativ til at indfri regeringens løfter i »Klima 2012«, eller om det bare er noget, der er skrevet til lejligheden.

I »Klima 2012« lovede regeringen også, at reduktionen af drivhusgasser skulle ske gennem frivillige aftaler med industrien inden år 2006 for netop at give industrien en tidsfrist og en tidsramme til at investere i miljørigtige alternativer. Alligevel fremsatte regeringen for et par uger siden et forslag om afgift på cfc og andre gasser. De frivillige aftaler fik altså ikke nogen chance for at blive aftalt, inden regeringen valg-

te det traditionelle våben: endnu en afgift uden garanti for nogen miljømæssig virkning. Det har vi i Venstre draget konsekvensen af, og Venstres ja til en ratificering af Kyotoaftalen her i dag er derfor et ja, der hviler på en tilkendegivelse af, at vi agter at leve op til det, Danmark har forpligtet sig til i aftalen, og denne aftales muligheder for øget brug af fleksible mekanismer til reduktion af drivhusgasserne.

Vi har ingen andel i regeringens øvrige forslag under henvisning til Kyotoaftalen, og med hensyn til procenterne vil vi henholde os til de aftaler, der er truffet i EU. Vi har heller ikke andel i regeringens efter vores opfattelse løftebrud over for industrien vedrørende de frivillige aftaler.

Vi støtter selvsagt det forslag til vedtagelse, som også er fremsat på Venstres vegne, og vi noterer os – og det gør vi med tilfredshed – at det, der skal kigges på, er selve ratificeringen af Kyotoprotokollen. Vi vil meget opfordre til, når man i fremtiden debatterer Kyotoprotokollen, at man gør det meget klart, hvornår det er Kyotoprotokollen, man diskuterer, og hvornår det er selvstændige danske initiativer med henvisning til Kyotoprotokollen, man gennemfører eller fremlægger.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal først ønske Venstre tillykke med Venstres evne til at sætte kursen for klimapolitikken her i dag. Politisk beklager jeg det dybt.

To spørgsmål til Venstre. For det første: Venstre er meget optaget af, at der skal handles, og der skal laves fælles projekter og joint implementation. Det er meget idealistisk, men hvordan skal den nationale indsats være? Har jeg forstået Venstre rigtigt, at i og for sig kunne man godt tænke sig, at det bedst kunne betale sig, at den nationale indsats f.eks. gik ned på 30 pct. eller 10 pct., fordi man skal investere dér, hvor det bedst kan betale sig? Er det korrekt forstået, at man kan tænke sig procenten for den nationale indsats gå ned mod nul?

Det andet spørgsmål lyder: Når man nu skal i gang med alle disse handler, f.eks. de fælles projekter, er Venstre så enig i, at det kræver et enstående bureaukrati med overvågning, standardisering og et virkelig internationalt forpligtende overvågningsapparat, og at systemet braser totalt sammen, hvis bare ét eneste land ikke kan overholde sine forpligtelser? Er Venstre ikke helt enig i den analyse, at det er et utrolig sår-

bart system, Venstre lancerer, også ud fra Venstres egne præmisser?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kom under hr. Hans Christian Schmidts tale til at sidde og få lidt ondt af hans tipoldebørn, for jeg tror, det bliver nogle begavede mennesker. De er trods alt ud af god familie. Man kan selvfølgelig ikke høre længere, at deres tipoldefar snakkede lidt sønderjysk. Men de har selvfølgelig forladt den der liberalistiske tankegang, som han led under, fordi han trods alt ikke var kommet længere.

De vil ærgre sig over deres tipoldefar, når de nu sidder dér og vander sig over det klima, der er opstået på den tid, og alle de problemer, det har medført med folkevandringer og flygtninge, der flytter op til os her, osv., og så tænker de, at selv om det var lidt sent dér omkring årtusindskiftet at gøre noget ved det her, så stod han alligevel med hans dobbeltmoral og sagde: Nej, vi vil ikke gøre noget derhjemme. Det er bedre at gøre noget nede i Østeuropa, ikke sandt, for det koster os ikke så meget.

Jeg synes, det er synd for de tipoldebørn. Er det den historie, de skal læse, når de begynder at rode i, hvordan det egentlig var, de snakkede dengang i år 2000?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, nu har jeg jo forstået, at hr. Hans Christian Schmidt og regeringspartierne, hans parti og vores parti skal lave forslag til vedtagelse sammen i dag, men jeg kan selvfølgelig ikke tilbageholde en vis undren over, at hr. Hans Christian Schmidt gør så meget ud af, at Venstre ikke stemmer for forslaget om afgifter på cfc-gasser og haloner.

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt, om han er fuldstændig klar over, at hvis man fortsætter med de her to stoffer, nøjagtig som man gjorde i 1998, så vil man have forøget udslippet af drivhusgasser svarende til 1,6 mio. t eller 3 pct. af den årlige danske udledning. Og så snakker hr. Hans Christian Schmidt fortsat om frivillige aftaler.

Jeg vil gerne have en forklaring på, hvordan det hjemlige skal klares.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil starte med at svare fru Vibeke Peschardt meget hurtigt, at når vi ikke kan støtte det forslag, så er det, fordi det ikke er til gavn for miljøet. Det ved regeringen jo, at når den kommer med noget, der ikke er til gavn for miljøet, så kan den aldrig få Venstres opbakning.

Derfor må jeg kun sige, at det er klart, at sådan en tanke kan vi ikke gå ind på. Næh, vi vil hellere bruge regeringens eget forslag, og må jeg ikke bede fru Vibeke Peschardt se på side 23 i det, regeringen har udarbejdet, »Klima 2012«. I den kan fru Vibeke Peschardt læse, at det, regeringen gerne vil, er at indgå nogle frivillige aftaler. Vi støtter regeringen.

Om hr. Søren Kolstrups indlæg med procenter om miljøet: Jamen det er jo ikke noget, der ligger Enhedslisten fjernt, at procenter og afgifter er sjovere og mere spændende end miljø. Så jeg vil sige til hr. Søren Kolstrup, at det er os så inderlig ligegyldigt, om procentsatserne passer Enhedslisten. Det, der interesserer os, er, om miljøet får gavn af de her forslag. Og alt, hvad jeg sagde i min tale, er til gavn for miljøet.

Så var der det med, at det var en enestående bureaukratisering: Nu er det jo svært at gå op imod repræsentanter for Enhedslisten, som jo indgående kender til de systemer, der led den død, at de døde af bureaukratisering. Man skal jo passe på, når folk har stor erfaring med dem. Men alligevel vil jeg driste mig til at sige: Det tror jeg vi klarer. Og når jeg tænker på, hvad man fra national hånd kan gennemføre af bureaukratisering, så vil det her jo være noget af det mest enkle.

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg kun sige om min tale til mine tipoldebørn: De vil sige, at der var stadig væk nogle enkelte politikere ved årtusindskiftet, der ikke sad med håndbremserne trukket og tænkte de tanker, der blev tænkt i hele det forrige århundrede, men de tog de nye tiltag, og det var det, der gjorde forskellen. Jeg er sådan set glad for, hvis de kan læse, at vi var imellem dem.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt, hvorvidt han er enig i, at de rige lande har den store CO₂-forurening og den dermed følgende forpligtelse til at feje for egen dør til et niveau på mindst 50 pct.

Det andet spørgsmål går ud på: Hvilken sandsynlighed kan hr. Schmidt drage frem i forbindelse med, at der ikke er nogen større miljøpåvirkning ved at lægge en afgift på de dér industrielle drivhusgasser, som har fra 140 op til 23.000-24.000 gange større virkning på vores klima? Det vil jeg gerne vide.

Så kunne jeg tænke mig at få bare ét eksempel på, at frivillige aftaler med industrien har skabt miljøforbedringer i Danmark.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Ja, det var godt nok en utrolig tale, hr. Hans Christian Schmidt holdt her. Det var ret rystende at høre på, at nu er Venstres synspunkt, at det handler bare om, at vi skal handle os fra det hele, og så skulle det være til gavn for miljøet.

Det er jo et synspunkt, hvor man siger, at udviklingslandene og andre kan bare klare de problemer, som vi har i industrilandene. Det er jo ikke udviklingslandene, der har skabt de problemer, det er industrilandene, der bærer ansvaret. Så jeg synes, det var udtryk for en kynisme uden lige at stå på det synspunkt her i dag.

Jeg vil blot minde Venstres ordfører om, at man har vedtaget en målsætning på 20 pct.'s CO₂-reduktion i år 2005 og i øvrigt også er bundet af indgåede aftaler i forbindelse med elreformen om CO₂-kvoter og mål for vedvarende energi osv.

Jeg vil godt spørge hr. Hans Christian Schmidt: Skal vi forstå det her, der er sagt i dag, sådan, at Venstre mener, at man ikke skal klare tingene hjemme 100 pct., men altså skal klare 100 pct. uden for landet?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jamen jeg synes jo, det er lidt interessant her i en miljødebat at blive ved med at spørge hr. Hans Christian Schmidt, hvordan det egentlig er, han forestiller sig, at miljøet skal forbedres ved frivillige aftaler.

Jeg læser videre i lovforslaget her fra før: »Den fremtidige udledning skønnes uden regulering« – det vil altså sige uden afgifter – »at blive tredoblet i løbet af de næste 10 år, hvilket skyldes anlæggene, produktionen« osv. osv.

Jeg vil gerne endnu en gang spørge hr. Hans Christian Schmidt: Hvad er det, de frivillige aftaler kan gøre for miljøet eller for CO₂-udslippet, som det her forslag ikke kan?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Nu bliver der jo stillet en del spørgsmål, så hvad jeg ikke når nu, må jeg klare senere. Jeg bliver også spurgt om noget, regeringen selv har foreslået, og det er jo noget af en belastning, at jeg skal til at forklare, hvad regeringen selv har foreslået.

På side 23 skriver regeringen i det, der hedder »Klima 2012«, at regeringen bl.a. arbejder for fælles EU-regler og virkemidler – det har vi støttet – herunder navnlig fælles minimumsbestemmelser for energifgifter, normer og standarder for apparater, miljøledelse, frivillige aftaler.

Disse frivillige aftaler har den store fordel, at pengene bruges til at investere i renere teknologi i virksomhederne i stedet for til afgifter til statskassen.

Og nu vil jeg bede fru Vibeke Peschardt følge med, for det er dér, det hele ligger, at et forslag som udelukkende har til hensigt, et forslag – jamen jeg er nødt til at svare på det – et forslag, der udelukkende har til hensigt at sikre penge i statskassen gennem afgifter, er ikke et godt forslag.

Og når jeg ved, at det er sandt, er det jo, fordi jeg ved, at ministeren har indgået aftalen med disse industrier om, at man ikke skulle udfase de her gasarter før 2006. Så gør man bare det i stedet for, at man lægger en afgift på frem til 2006.

Og så må jeg også svare hr. Martin Glerup, som jo netop siger det samme om, hvorfor det her forslag ikke er godt. Ja, det er bl.a., fordi en række virksomheder slet ikke engang kan erstatte de ting, de skulle erstatte for at slippe for at betale afgift. Og det er jo det bedste signal at sende: Jamen det skal I heller ikke, fordi det her er en afgift, det er noget med at få penge i statskassen; det er jo fair nok.

Jeg skal så nå at svare Anni Svanholt om de 100 pct., at det er jo typisk, at for SF, der er et ultimativt parti, betyder det 100 pct. hjemme i Danmark eller 100 pct. ude i verden. Jo, hvis det er ens udgangspunkt, så er der jo meget, der ikke vil lykkes for én.

Næ, vi er tilhængere af, at hvad der bedst kan betale sig for miljøet, det er det bedste.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke hr. Hans Christian Schmidt, fordi han har åbenbart Venstres miljøpolitik for os i

to punkter: Frivillige aftaler og gennem handel og svindel til sejr.

Men det sidste fører mig så frem imod spørgsmålet: Er hr. Hans Christian Schmidt enig i den analyse, der hedder, at al handel og joint implementation, og hvad pokker det hedder alt sammen, at hele det system hviler på en enestående standardisering og en forpligtethed, der gør, at svinger systemet bare ét sted, så braser systemet sammen, og dermed er det noget af det mest sårbare, der findes.

Det kunne jo godt være, at hr. Hans Christian Schmidt havde ret i, at han havde fundet columbusægget, altså både at være gode venner med dansk industri og alle miljøvennerne. Det er jo dejligt at kunne, ikke? Men er hr. Hans Christian Schmidt enig i, at det er et af de mest sårbare systemer? Det kunne jo godt være, man ikke havde helt tjek på, hvad der foregik i Costa Rica eller andre steder eller for så vidt i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg tror, at hr. Schmidt havde den opfattelse, at det, der skulle få hans tipoldebørn til at se ham i et sådan nogenlunde, trods alt, fornuftigt skær, var, at han i stedet for at sidde med håndbremsen så har fundet nogle nye værktøjer, som virkelig skulle redde miljøet.

Nu tror jeg såmænd ikke, vi kan forhindre en klimastigning på 3-4 pct. Det kan være, vi kan forhindre, at den bliver 5-6 pct. i stedet for, og det kunne da godt ske, at de dér tipoldebørn trods alt ville synes, at det var fornuftigt.

Men hvad er det for nogle moderne værktøjer, som hr. Schmidt vil bruge, som gør det umuligt trods alt at gøre det, vi kan herhjemme, altså tage vores 100 pct.-forpligtelse i vores eget land, leve op til de målsætninger, som Venstre, som regeringspartierne selv har været med til at lave i sin tid om en 20 pct.-reduktion i år 2005, som Venstre jo er løbet fra for længst?

Hvad er det, der gør, at vi ikke kan løse de opgaver, selv om vi gør det fornuftige og prøver at hjælpe nogle andre lande til også at reducere deres drivhusgasudledninger?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Når hr. Hans Christian Schmidt siger, at man skal gøre det, der bedst kan betale sig for miljøet, så må jeg jo spørge: Hvorfor skal vi ikke gøre det, vi gør i Danmark, og det, vi har gode erfaringer med, at vi sparer på energien, at vi skruer

ned for kulblussene, at vi laver stramme CO₂-kvoter, at vi laver mere og mere vedvarende energi? Og det er jo sådan set noget af det, Venstre har stået bag i elreformen.

Hvorfor skal vi ikke gøre det, vi ved der virker? Hvorfor mener Venstre, at man skal gøre brug af noget, som man ikke ved noget som helst om? Der er jo ikke ét eneste sted i dag, hvor man kan pege på, at de her mekanismer er noget, der virker. Man har ikke engang nogen regler om det, man ved ikke, hvordan man skal kontrollere det eller noget som helst.

Altså med andre ord: Venstre vil basere sig på noget, der ikke er eksisterende, og sige, at det er det, der skal gavne miljøet. Det er da et utroligt standpunkt.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Ja, nu er det jo ikke sådan, at Venstre er alene i det her. Vi er sådan set sammen med hele regeringen i det her forslag til vedtagelse. Det eneste, jeg er helt sikker på nu, er jo, at fru Anni Svanholt ikke kommer til at stemme for den vedtagelse, der er foreslået af de partier, det er jo helt klart, for så ville man ikke kunne have så meget imod det, der står i vedtagelsen. Sådan er det jo, sådan hænger det sammen, for ellers er det jo noget helt forkert, man kommer til at stemme for.

Jeg vil bare sige til fru Anni Svanholt: Det kan være fristende somme tider at høre det, man selv kan høre for sit indre øre, i stedet for det, der bliver sagt. Og jeg læser gerne hele min indledning op igen, hvor vi går med til alt, hvad vi har sagt i Kyotoaftalen. Vi har forpligtet os sammen med EU. Det gør vi.

Og til hr. Søren Kolstrup omkring spillereglerne: Nøjagtig det, som EU har foreslået, er det, vi er med på.

Altså jeg hører mere og mere, at man har det store problem, at man kan ikke genfinde et eller andet, hvorom man kunne sige: Det er nok et specielt Venstresynspunkt. Vi er med på det, EU har sagt, vi er med på de 50 pct., sådan er det, for det har vi forpligtet os til i EU. Det er jo det, som også forslaget til vedtagelse siger.

Derfor må jeg bare sige til hr. Søren Kolstrup, at det er underligt, at det bliver et bureaukrati. Jamen tillid og aftaler har altid en mulighed og en risiko for at kunne brydes, sådan er det jo. Men det er der kun ét alternativ til, og det er at sige: Jeg står af, jeg vil slet ikke være med til noget som helst.

Jeg tror på, at denne regering sammen med dem, som har foreslået det her, vil kunne finde et sæt spilleregler, som man kan overholde her. Vi tror faktisk så meget på det, at vi allerede for 3 år siden foreslog, at man skulle gå ind og gøre det. Men altså vi er tilhængere af det, og vi synes, det er godt at gå ind og få det sæt spilleregler.

Vi har også tilkendegivet, at vi er med på de andre initiativer, og derfor er det jo et problem, for jeg kan høre, at de forskellige ordførere ikke kan finde noget, som vi ikke skulle være med på. Men vi er ikke ultimative, det må jeg sige.

Derfor til hr. Ole M. Nielsen: Det er helt klart, at de nye værktøjer er dem, der er foreslået, og som vi nu skal til COP 6 og forhandle, og dem er vi sådan set tilhængere af.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg skal nok svare ordførerne på deres indlæg efterhånden, og det er ikke det, jeg vil gøre nu. Men jeg er nødt til at rette nogle misforståelser i det, hr. Hans Christian Schmidt siger til Folketinget.

Venstre opstillede som regeringsparti målsætninger om 20 pct.s reduktion af CO₂ i 2005, Venstre har tilsluttet sig Kyoto-protokollen, Venstre har, hvis man stemmer for forslaget til vedtagelse i dag, også tilsluttet sig den linje, EU kører, og det har hr. Schmidt også bekræftet. Heri ligger, at man mindst skal opnå 50 pct. af sin reduktion ved hjemlige foranstaltninger. Jeg må også minde om, at Schlüterregeringens oprindelige plan om 20 pct.s reduktion i 2005 *alene* var baseret på hjemlige foranstaltninger.

Det er disse forpligtelser – som Venstre selv har stillet op, og som man har forpligtet sig til i gentagne dagsordener og vedtagelser – der også var baggrund for, at vi kunne lave en elreform-aftale på et godt, solidt, politisk bredt grundlag. Der er ingen grund til her i dag at forvirre billedet og prøve at løbe fra ting, man har sagt tidligere.

Formanden:

Så går vi til hr. Ebbe Kalnæs, men vi skal jo også have en afslutning på denne runde på et tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt, om tanken om samarbejde, Joint Implementa-

tion, bygger på det, som vi hører mere og mere meget bredt her i salen, nemlig et miljømæssigt købmandskab, og ikke nødvendigvis som med en 20 pct.-vedtagelse under en borgerlig regering, som efter min bedste overbevisning satte målet efter begrebet »tænk på et tal, det skal helst være højt«. Der lå ikke så meget bagved, som der gør i dag, når vi laver noget.

Men det, det handler om, er, at vi ikke skal bruge hundrede millioner af kroner i Danmark for at få små reduktioner, hvis vi i Polen, i de baltiske lande i tæt samarbejde for de samme penge kunne fortrænge væsentlig mere CO₂, altså et miljømæssigt købmandskab, ganske almindelig fornuftig omgang, ikke noget med en gammel dags borgerlig miljøpolitik, der går på fortrængning, men en miljøpolitik, der går på at nå mål.

Formanden:

Hr. Ole M. Nielsen, sidste runde.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Vi må konstatere, som hr. Hans Christian Schmidt siger, at Venstre går ind for at bruge de nye værktøjer, også til at reducere den danske CO₂-udledning med de 100 pct. Altså den skal ikke ske herhjemme, den må gerne ske i udlandet. Og det er, som miljøministeren også gør opmærksom på, helt i modstrid med den oprindelige beslutning i 1988 af Schlüterregeringen.

Så siger hr. Schmidt også, at Venstre går ind for reduktion med 50 pct. – EU-beslutningen – og 50 pct. må ske i udlandet, for det har vi forpligtet os til i EU. Det vil altså sige, at ellers gik Venstre ikke ind for det? Så er det jo meget mere, der må ske i udlandet, må jeg konstatere. Er det korrekt?

Formanden:

Hr. Søren Kolstrup, og det er også sidste runde.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal også bare have hr. Hans Christian Schmidt til at bekræfte, at egentlig kan man ud fra hr. Hans Christian Schmidts synspunkt godt tænke sig, at den nationale forpligtelse opnår sin største effektivitet ved at ligge nede på f.eks. 10 pct., hvis man nu har nogle rigtig, rigtig gode fælles projekter med ulandene, og man kan sende f.eks. gensplejsede afgrøder derned, ikke?

Det er jo et godt projekt, der virkelig kan absorbere noget CO₂. Er det ikke korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg sige: Jeg vil bekræfte min tale; det står jo netop heri. Altså jeg er jo nødt til at sige, at jeg siger da gerne alt det, jeg har sagt, en gang til, og det er da også lidt bærende, men alligevel.

Jo, vi vil stadig væk mene, at det, der er bedst for miljøet, om det ender på 60 eller 70 eller 55, 68, 63, det er altså ikke noget, vi er så interesse-rede i, det er miljøet. Og hvis man kan gøre det bedst for miljøet ved at investere sine penge og få mest miljø f.eks. i Østeuropa, så synes vi, man skulle starte dér og få reduceret det. Det er der da ikke noget galt i, medmindre man har et mistillidsforhold til de mennesker, der er derovre; det har jeg altså ikke.

Så vil jeg bare sige til hr. Ole M. Nielsen: Det er en overtolkning. Jeg sagde blot, at vi stod ved de ting, vi havde indgået aftaler om, og med hensyn til de 50 pct. kan hr. Ole M. Nielsen jo sige: Jamen vil det sige, at du virkelig mener det? Ja, det mener jeg. Jamen du har også sagt det flere gange. Jamen jeg mener det alligevel.

Vi mener de spilleregler, vi har sagt ja til, og derfor vil jeg godt sige, da nu ministeren tog sig tid til at komme herop, at det så måske ville have været rart, at ministeren i stedet for at starte med at sige: Jeg er nødt til at rette nogle fejl, som hr. Hans Christian Schmidt siger, havde flettet dem ind i sin tale. Det er jo lidt ærgerligt, at man starter med at sige, at jeg siger noget forkert, hvorefter man siger: I øvrigt er det rigtigt, det, han har sagt.

Altså jeg hører ikke, at jeg har sagt noget forkert om Kyoto, jeg hører ikke, jeg siger noget forkert om mekanismerne, jeg hører ikke, jeg siger noget forkert om EU's 50 pct., jeg hører ikke, jeg siger noget forkert om, at vi har garanteret, at det, vi er gået ind for, fastholder vi; vi har endda indgået forlig efter forlig om det.

Er ministerens problem ikke i stedet for, at han mangler en fjende, og når han ikke kan finde Venstre i det, så må han prøve at sige noget, et eller andet om, hvad vi har gjort? Ærlig talt, minister, det synes jeg godt vi kunne have hoppet over i dag.

Formanden:

Fru Anni Svanholt, og det er så også sidste runde.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Hr. Hans Christian Schmidt siger: Venstre står ved det, vi siger. Står Venstre også ved det, man gør, og det, man aftaler med andre? Står Venstre fortsat ved den plan, der hedder 20 pct.s CO₂-reduktion år 2005, og med de forudsætninger, som lå til grund for aftalerne i sin tid, nemlig at det er noget, vi klarer herhjemme i Danmark ved egen indsats?

Og så må jeg slå fast, at hr. Schmidt ikke kunne pege på et eneste sted, hvor man har noget, der virker i miljøet i forhold til at bruge de her fleksible mekanismer. Det er luftkasteller endnu, og mens man kører rundt med de dér luftkasteller, skal vi opleve stadig flere miljøkatastrofer. Det er så det, Venstre mener vi skal opleve.

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt, og derefter tror jeg, vi kan gå videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Fru Anni Svanholt spørger mig, om jeg kan give nogle eksempler – bare en række – på, hvordan de her fleksible mekanismer virker rundt omkring.

Jeg må sige til fru Anni Svanholt, at det kan jeg ikke. Jeg længes lige så meget som fru Anni Svanholt efter, at ministeren kommer hjem og siger, hvordan reglerne er blevet aftalt, hvordan spillereglerne er.

Det er jo ret indlysende, at jeg ikke kan stå her i dag og sige: Nu skal I bare høre, hvor det sker henne – for vi er jo først på vej til det.

Hvordan kan fru Anni Svanholt angribe mig for, at jeg ikke kan komme med eksempler på nogle mekanismer, som ministeren nu skal til Haag og aftale et sæt spilleregler for? Altså, jeg må nok sige, at jeg ikke forstår denne her debat. Hvis det er på det grundlag, vi diskuterer i dag, synes jeg, det bliver meget svært.

Vi stemmer for et forslag til vedtagelse, som betyder, at ministeren nu tager ned til Haag, og vi har tillid til, at dernede vil ministeren forhandle de her ting på plads, aftale spilleregler. Man har en lille smule af det herhjemme. Vi har hørt om det med hensyn til svovl, vi har hørt om det med hensyn til nogle kvoter, som man indfører i elreformen. Vi får så at se, hvordan det virker.

Men vi er fortrøstningsfulde over for, at man får det til at virke, og det er helt afgørende for, at

vi virkelig får løst miljøproblemet. Det kan vi ikke gøre med det, vi laver herhjemme, det er for småt.

Formanden:

Fru Henriette Kjær som ordfører.

Henriette Kjær (KF):

I disse dage er man så småt begyndt at lægge op til konklusionerne for den sjette partskonference i klimakonventionen.

I Det Konservative Folkeparti synes vi, det er vigtigt med et internationalt samarbejde om de klimaproblemer, vi oplever i disse tider, og som kan true vores miljø i fremtiden.

Vi er ikke altid enige med regeringen og venstrefløjen i den hjemlige debat om, hvordan vi når de mål, der skal nås. Men vi er enige i, at der er nogle overordnede målsætninger, der skal opfyldes. Vi mener også, det er nødvendigt at få ført nogle foranstaltninger ud i livet for at nå disse målsætninger.

Det overordnede mål om at reducere udslippet af drivhusgasser med 5,2 pct. skal fastholdes, og det bør parterne kunne leve op til. Derfor er det vigtigt for os, at ministeren arbejder aktivt for at få problemlandene med på dette overordnede mål. I Det Konservative Folkeparti er vi tilfredse med, at rådet for miljøministre i EU er helt enige i, at dette er et punkt, der under ingen omstændigheder må undermineres.

I Danmark skal vi jo leve op til en reduktion på hele 21 pct. Det er en stor reduktion set i lyset af, at EU samlet skal reducere med 8 pct. Det er måske også lige i overkanten af, hvad vi kan klare, men det er vigtigt, at der tænkes kreativt, og at man prøver at benytte nye teknologier, der er mere miljøvenlige end de allerede kendte. Det er også vigtigt, at man lytter til og samarbejder med de parter, der skal være aktive medspillere for at mindske CO₂-udslippet.

I Det Konservative Folkeparti mener vi også, at det skal være muligt at handle med kvoter ud fra det gode, sunde princip, at man skal have mest muligt for sine penge. Og i dette tilfælde vil det betyde, at man kan få mere miljø for færre penge, og jeg fatter ikke, hvordan man kan være imod det. Samtidig er vi helt indstillet på, at vi også herhjemme skal gøre en indsats i forhold til trafik og på energiområdet bredt, bestemt, men det ene udelukker ikke det andet.

Det er klart, at der skal være nogle klare spilleregler for handel med disse kvoter. Rådet for miljøministrene ønsker, at man skal opgradere

de finansielle midler i den forbindelse og eventuelt pålægge mekanismerne en afgift, altså således at man betaler en afgift, når man handler kvoter.

Jeg er enig i, at det kan være en metode til at få rejst kapital til den eller de fonde, der skal understøtte kapacitetsopbygningen, men det skal ikke blive hverken for omstændeligt eller for be- kosteligt at handle med kvoter, for det kan også få en negativ effekt på miljøet i sidste ende. Vi kan altså støtte, at man arbejder med en model, men den skal absolut være afbalanceret.

Kapacitetsopbygningen – altså det, at man hjælper de tidligere østeuropæiske lande og ulandene i gang med energibesparende foranstaltninger – er en virkelig god indsats at give sig i lag med. Her er det utrolig vigtigt, at Danmark bidrager med sin knowhow, men selvfølgelig også med mere kontant støtte, ligesom EU skal på banen med optimal støtte, selvfølgelig primært fordi disse lande skal leve op til målsætninger i protokollen, men også fordi vi ønsker dem, for hvem det måtte være relevant, med i EU-samarbejdet. Det betyder, at de skal kunne leve op til de miljøstandarder, vi kender dér, og det kræver virkelig en indsats.

Men også ulandene skal have hjælp og bi- stand til at producere renere energi, så vi dermed får mindsket CO₂-udslippet. Mange ulande skulle jo gerne på et tidspunkt opleve en højere levestandard og en øget produktion, og derfor er det af afgørende betydning, at vi på et tidligt tidspunkt får sat programmer i gang, så deres produktion bliver mindst muligt belastende for miljøet.

Vi synes i Det Konservative Folkeparti, at samarbejdet om et bedre miljø og et godt klima er vigtigt og skal højt på dagsordenen. Vi synes også, de mål, man er blevet enige om, absolut kan og bør nås. Derfor vil vi også gerne give ministeren mandat til at få dem ført ud i livet, så det ikke bliver ved det glitrede papir. Det betyder, at landene skal i gang med at ratificere, ellers synes jeg, at de stort anlagte konventioner, møder, vi holder i tide og utide, er ved at miste deres værdi.

Vi kan ikke påtage os at løse alverdens miljø- problemer. Til gengæld mener jeg, at vi i Danmark bidrager pænt til løsningen både ved vores egne målsætninger og ved at være aktive medspillere i den internationale debat. Vi er derfor også medforslagsstillere på forslaget til ved- tagelse.

Svend Aage Fauverholdt (DF):

Først så vil jeg lige have lov at sige, at vi altså ikke er blevet spurgt i Dansk Folkeparti, om vi ville være med til at stille den her forespørgsel, som er til debat i dag, men jeg tør love alle partier i Folketinget, at klimaforandringer i verden også har vores store interesse. Vi er også vidende om, at der kommer en ny rapport her til foråret, og der er allerede sivet forskellige ting ud fra den rapport. Der er sivet tal ud, som fortæller, at igennem de seneste 25 år er der en stigning i celsiusgraderne, og man forventer, at der i de næste 100 år vil ske en yderligere temperaturstigning med måske 3,5 grader celsius. Amerikanske klimaforskere har gennem medierne spået om en stigning helt op til 6 pct.

Det er med stor interesse, at vi også læser om den handel, der skal være med kvoter mellem landene, og man kan så stille det spørgsmål: Skal der være loft over handelen? Og hvordan og hvorledes kommer det i realiteten til at fungere? Og hvem har ansvaret, hvis der handles med kvoter, som ikke svarer til en reel begrænsning af udslippet? Der er så mange uløste spørgsmål, og vi forventer, at vi måske igen efter konferencen i Haag vil få en snak om tingene, og det kan vi jo selvfølgelig kræve i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Hvert enkelt land skal til at måle og veje: Hvordan er vores klima? Men det er helt klart, at vi fra Dansk Folkeparti gerne vil give vores bidrag til, at informationen om klimaet i hele verden er god, og også fortælle de reelle tal, og hvordan udviklingen er, og hvad vi indtil i dag har kunnet læse af de målinger, som har fundet sted.

Ebbe Kalnæs (CD):

Det skal nok gå alt sammen. Med det mener jeg, at ministeren nu er på vej ud og skal forhandle klima og jo sidder i en behændig situation. Ministeren har mulighed for at bruge et flertal, som vil være lidt stramt og rigoristisk; men han har også et flertal, hvor han har mulighed for at være pragmatisk og prøve at nå nogle mål, og de mål, som vi skal opfordre til at nå, er først en støtte til, at ministeren skal sige nej til sinks. Jeg vil sige, det er jo ikke engang at plante skov, nogle foreslår, de kan sådan set bare lade være med at foretage sig noget som helst, så er der adskilligt, der springer i skov, og når den når en vis højde, kan man modregne det. Det er klart, hvis man spiller den slags mekanismer ind på nuværende tidspunkt, så bliver det udvandet.

Det, vi vil opfordre ministeren til, er at gå ned i nogle forhandlinger og holde fast i målene på en sådan måde, at det, vi skal aftale, skal være noget, der er målbart, som vi kan blive enige om holder i en bred global sammenhæng.

Vi vil også opfordre ministeren til ikke være alt for karrig, når det gælder om at få alle med, også få den del af verden med, som ikke er så udviklet, og få den tidligt med ind i processen, få den fornuftigt med ind, og derfor er vi ikke særlig bekymrede over, at nogle kunne tænke sig at handle med lidt varm luft. Lidt varm luft har nemlig også den virkning, at det er overførsel af økonomi og ressourcer til nogle, der har god brug for det. Det kunne nogle måske sige, man kunne gøre i anden sammenhæng, men det er man ikke så flink til, og kan vi gøre det i denne sammenhæng, så er vi helt parat til det.

Vi er også meget indstillet på, at man kommer i gang med et ordentligt samarbejde og dermed får en teknologioverførsel, som er utrolig vigtig i denne her sammenhæng. Vi skal gøre os klart, at hvis vi sådan i meget runde tal skal sige det, så er vi vel en 4 milliarder eller sådan noget lignende, der har en stikkontakt, og i den kommende tid, venner, er der altså 4 milliarder til eller noget i den stil, der skal have en stikkontakt. Om tallene er helt præcise, skal jeg ikke kunne sige, men størrelsesordenen er ikke helt gal.

Det er klart, at den del af verden skal frem. Vi kan i hvert fald ikke stå her i en udviklet verden og sige, at det skal de bare lade være med. Vi ved, det sker, og vi ved, det går hulens stærkt, så derfor er det vigtigt at få styr på det her, få nogle fælles aftaler og nogle fælles mål.

Når vi så siger, at miljømæssigt købmandskab i denne her sammenhæng er vigtig, kan det altså ikke hjælpe noget, at man tager et alt for religiøst udgangspunkt. Det, der er det helt afgørende, er, at vi får skabt nogle fælles regler. Vi har teknologiske muligheder i dag, som gør, at hvis vi samarbejder, så er vi i stand til at gå ind i en hvilken som helst skorsten og måle og kontrollere med garanti, og hvis nogen piller ved måleren, kan vi også måle det.

Det vil altså sige, at vores anbefaling er at gå ud i en anden verden og skabe masser af miljø og masser af fortrængning af CO₂ og andre gasser for pengene. Det er det, der er målet, hvis vi skal nå det.

Jeg vil også gerne understrege, og jeg skal være den første til at indrømme, at så langt jeg kan huske, har der været dele af debatten, også i det, nogle ville kalde en borgerlig miljødebat,

som har været præget af fortrængninger – nu tænker jeg ikke på udslip, men mere fortrængninger overhovedet i forhold til, om der er nogen idé i det her. Jeg tror ikke på CO₂, men jeg tror på, hvad man kan måle, hvad man kan konstatere. Jeg tror på, hvor galt det kan gå, og der er så mange ting, der peger på, at vi er nødt til at tage det her dybt alvorligt; men vi tager det kun dybt alvorligt i det øjeblik, vi er villige til at optræde i fællesskab.

Jeg er enig i, at det forslag til vedtagelse, vi er fælles om i dag, ikke er særlig skarpt. Det sætter ikke de høje mål. Det er ganske forsigtigt, men det har den helt fornuftige forsigtighed, at vi kan sende vores minister i udenrigspolitisk sammenhæng, som det her også er, ud i verden med et bredt enigt Folketing bag ministeren, og det er i virkeligheden noget af det allervigtigste.

Der er altså nogle, der må trække fodnoterne en smule til sig og sige: Jo bredere et mandat, vores minister har, jo bredere et flertal i Folketinget, vores minister har bag sig, når han skal ud at kæmpe den her kamp, desto flottere.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

CD's ordfører har fået øje på et marked for stik-kontakter. Det synes jeg faktisk er ret godt set. Det er et spørgsmål, om ikke vi skulle være sammen om en lille investering dér, men så skal den fabrik i hvert fald være energirigtig.

Jeg er helt enig med hr. Ebbe Kalnæs i hans visioner om at gå ud og hjælpe de andre, gøre noget i udlandet osv. – det er jo dér, det skal ske – men jeg må alligevel spørge hr. Kalnæs:

Går CD ind for at opretholde den målsætning, vi har fra 1988, hvor CD også var med regeringen, om, at vi i år 2005 skal have reduceret 1988-tallene med 20 pct.?

Det er ikke nok, at vi skal gøre noget i udlandet. Vi skal også gøre noget herhjemme, selv om det gør lidt ondt. Vi skal altså gå foran med det gode eksempel. Vi har de bedste forudsætninger for at gøre noget, så vi må også gøre noget herhjemme. Det kan ikke hjælpe, at vi ligesom Niels Hausgaard vil sige: Vi kan fise og fjoge, ligesom vi plejer, når bare vi gør noget i udlandet.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg synes, det var rart at høre, at CD's ordfører sagde med meget klar stemme: Vi siger nej til skov og sinks og alt muligt af den slags.

Jeg vil gerne spørge hr. Ebbe Kalnæs: Hvad siger CD så til atomkraft? Hvad siger CD til, at vi siger: Det positive, det, vi ved, der virker, og som jeg ved at CD også er optaget af, nemlig energibesparelser og vedvarende energi, og CD taler jo også meget om teknologioverførsel, er det ikke det, vi skal samle os om og sige, at det er det, det handler om?

Jeg synes, det var positivt at høre den tale om teknologioverførsel til udviklingslandene, og det er jo utrolig vigtigt, men jeg blev ærlig talt ret overrasket over at høre synspunktet, at det var i orden at handle med varm luft. Det skader jo netop indsatsen og vores fælles miljø.

Mener hr. Ebbe Kalnæs ikke, at vi skal lave de teknologioverførsler til udviklingslandene, at industrilandene skal stå ved deres løfter om bistand?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Ja, 5 minutter til indledning er jo ikke lang tid, og et minut her er endnu kortere. Jeg tager altså en anden runde, for det her er vigtigt.

Det, der er det afgørende i det her, er jo, at jeg godt, ved at varm luft ikke umiddelbart laver noget miljø, og at det kun kan sælges én gang. Det, der for mig er meget afgørende, er, at vi ikke får et nej, at vi får de mennesker med. Det er så afgørende, at de kommer med ind på de her skinner på så tidligt et tidspunkt som overhovedet muligt. Vi sender så nogle penge ned til dem, der i første omgang ikke giver så meget, men jeg skal lige understrege, at på det område trænger de i allerhøjeste grad til dem.

Så vil jeg gerne sige: Ja, altså besparelser og den danske energiteknologi, der sælger for langt over 20 mia. kr., og som i øvrigt også er en beskæftigelsesmæssig succes – det er en anden sag – er vi enige i er vigtig, men vi er bestemt også optaget af de danske mål. Vi skal passe på, at vi ikke kommer i en situation, at vi bliver så hellige, at vi tror, at miljøpolitik, som man kan løse teknisk og gennem aftaler, ikke giver bedre resultater, at den danske miljøpolitik ikke bliver sådan, at hvis ikke det gør ondt, så er det ikke noget værd.

Det, det handler om, er sådan set at nå målet, og hvis vi kan lave aftaler, som gør, at vi kan sætte vores ressourcer ind, som er mange, for vi er rige, og få et endnu bedre resultat, så vil vi være åbne over for dem. Vi vil ikke skrotte de danske mål, men hvis der er åbenhed og mulighed for i forhandlinger at nå højere mål gennem

en anden fordeling, så er vi åbne over for det. Med de nuværende initiativer er der ingen tvivl om, at vi når de 50 pct. Trenden er altså god nok, vi gør det ikke så dårligt, som vi somme tider vil understrege. Der er slet ingen tvivl om, at vi når de 50 pct. på europæisk plan, men det afgørende er altså, at vi skal bruge det bedst muligt. Det er altså miljøet, vi spekulerer i. Vi plejer at kalde det for miljømæssigt købmandskab, og det behøver ikke kun være for at tjene penge. Det kan også være for at nå målet miljømæssigt.

Vibeke Peschardt (RV):

I går afholdt Miljø- og Planlægningsudvalget et åbent møde om natursyn i Danmark. Det var indholdsrigt, tankevækkende og spændende, og en af indlederne brugte en del af sin taletid til at fortælle om, hvordan der ville blive i Danmark og andre dele af Europa, når klimaeffekterne om bare 50 år har givet et klima og en lunhed i Danmark som i Bourgogne, når stormene raser, oversvømmelserne tager til, og når ørkendannelserne breder sig i Spanien og i Nordafrika.

Når det sker, og det regner eksperterne snart ikke længere for dommedagsprofetier, men for realiteter, vil vi opleve folkevandringer og flygtningestrømme til lille lune Danmark, som siger spar to til den indvandring, vi kender i dag. Det blev ikke sagt som en trussel, men som en realitet.

Klimaforandringerne på kloden og i Danmark vil også betyde en forarmelse af naturen, og det var det, det handlede om i går, fordi de arter, der skal erstatte dem, der forsvinder, ikke invaderer landet sådan lige på en studs. Det tager tid.

Temperaturstigninger i havene: Jeg mindes her en sommer ud for Vestgrønland, hvor jeg stod og talte med en af de skibskaptajner, der ledede den danske ekspedition derop, og han fortalte om den formodede sammenhæng mellem dybhavspumpen i oceanerne og Golfstrømmen, og hvad der pludselig kan blive til, at vi i løbet af ganske kort tid får en ny istid i vores del af verden.

Alt det er i virkeligheden det, vi står og snakker om i dag. Når vi står og slås om CFC-gasser, haloner, afgifter, og jeg ved ikke hvad, så er det jo faktisk, fordi der i hvert fald er nogle her i Folketinget, der har erkendt de problemer.

Derfor vil jeg også dryppe – og stadig væk gøre det en gang til – lidt malurt i bægeret og opfordre de partier, der siger nej til de her afgif-

ter, vi har i anden sammenhæng, om at ændre deres indstilling til det.

Tilbage til den sag, det handler om, nemlig det globale udslip af drivhusgasser. Det forværrer klimaeffekten, og det vil i 2010 efter de nyeste målinger være 42 pct. over udslippet i 1990. Industrilandenes udslip alene vil stige med 10 pct., og meningen var jo dengang, at man skulle lave en reduktion og ikke en stigning.

Så det må jo siges at være sidste udkald, hvis der ikke handles nu. Møderne i Haag de næste 14 dage bliver derfor uhørt vigtige både for Danmark, for EU og for verden. Haag er vigtig, fordi parterne her skal sætte fart på ratificeringen af Kyotoaftalerne, der således kan træde i kraft i 2002, tiåret for Riokonferencen om bæredygtig udvikling ikke bare for miljø, men også for økonomi og for verdens fattigste.

Så er der alle mekanismerne, og det er måske derfor, vi har to forslag til vedtagelse i dag, nemlig alle forklaringerne på og instrumenterne til, at CO₂-reduktionerne skal foregå andre steder end her, hvor vi selv bor. Nogle af dem kommer vi nok ikke uden om, jf. debatten i Miljø- og Planlægningsudvalget forleden og oplægget om handel med CO₂-kvoter og også andre mekanismer, men forleden dag var det kun CO₂-kvoterne.

Der er f.eks. de sinks – altså at man kan trække CO₂ fra i det samlede drivhusregnskab som følge af store skovarealer, der binder CO₂. Det skal man efter vores mening ikke kunne gøre.

Der skal heller ikke kunne åbnes for, at ilandenes skovplantninger i ulande skal kunne medvirke til større udslip fra vores del af verden. Det er vi i Det Radikale Venstre ikke med på.

Vi når i virkeligheden hen til et af de punkter, som jo desværre skiller her. Et af de reelle kernepunkter i dette her er jo bl.a.: Hvad kan vi gøre her i vores eget land? Vi ved jo – og der var en ordfører, der sagde det før – at hvis ikke vi fejrer for egen dør, så kan vi altså ikke gå til udlandet og bede andre om at gøre det, og derfor skal vi fejre for egen dør.

Skal man nu være meget meget optimistisk, og det skal man jo i visse stunder være, så kan det jo være, at vi reddes på stregen af de høje oliepriser. Tænk, hvis de blev ved. Det ville betyde en hel del for vores økonomi, men altså også for miljøet.

Så har vi jo som det sidste vores vindmøller, 10-12 pct. af den danske energi kommer fra vindmøllerne, og det er godt både for betalings-

balancen og for miljøet. Det er måske en af dansk industris virkelige succeser, og de er også glade for den, i hvert fald i denne her sammenhæng.

Til sidst vil jeg sige: Vi ved jo ikke, hvordan forhandlingerne om dette her ender. Man kan jo læse rundt om, at det måske kan ende med, at der slet ikke kommer noget ud af det, og jeg er enig i, hvad miljøministeren sagde, nemlig at hvis vi får en dårlig aftale, så skal vi hellere ingenting have, så må man starte forfra.

Det kan være, at man splitter Vesten, den vestlige verden, sådan at USA går for sig selv, så var der jo en mulighed for, at Europa gik sammen med G77-landene, og hvis vi når så langt, så er det allervigtigste i det her, at der bliver vedtaget nogle overholdelsessystemer, der gør, at dette her kommer til at virke.

Det Radikale Venstre kan selvfølgelig støtte det forslag til vedtagelse, som regeringen har fremsat.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ja, det sidste forstod jeg ikke helt, nemlig at man kunne støtte forslaget til vedtagelse. Det er måske ikke det skarpeste forslag, der ligger, men lad det ligge.

Jeg forstod den radikale ordfører sådan, at den radikale ordfører ikke blot var lidt imod sinks, men principielt sagde nej tak til det.

Jeg synes, det er meget vigtigt at få bekræftet, at den radikale ordfører ikke lavede nogen undtagelser i det princip, altså at vi skal bekæmpe sinks så meget som muligt, og at i hvert fald den del af regeringen, der hedder Det Radikale Venstre, ønsker at sige hundrede procent nej tak til det. Det vil jeg gerne have bekræftet.

Når den radikale ordfører så taler meget om vigtigheden af at feje for egen dør, indebærer det så også, at Det Radikale Venstre mener, at miljø- og energiministeren på det kommende møde i Haag i videst muligt omfang skal tage kontakt med G77-landene og prøve at fremme deres sag, nemlig at man mindst, hvad angår de 70 pct., fejler for egen dør?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg forstod godt det lille hip, som den radikale ordfører kom med til de partier, som ikke kunne støtte det skatteforslag, som var på dagsordenen for et par uger siden i Folketingssalen om afgift på CFC-gasser.

Det kunne Kristeligt Folkeparti ikke støtte, det er korrekt, og det er ud fra den opfattelse, at vi mener, det var et rent fiskalt forslag.

Til gengæld har vi jo ved de seneste 2 års finanslovforhandlinger fremført forslag om en afgift på flyenes brændstof. Det er en kendsgerning, at de europæiske flys CO₂-påvirkning på drivhuseffekten i løbet af ganske få år er cirka af samme størrelse som biltransporten, fordi CO₂-udledningen pr. enhed virker tre gange så kraftig, når man udleder den i den højde, som flyene gør.

Det vil regeringen ikke være med til. Jeg vil gerne høre, om De Radikale synes, at det er en god idé?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg synes, det var en meget positiv tale, fru Vibeke Peschardt kom med, hvor hun netop understregede nødvendigheden af, at vi i Danmark fejler for egen dør, og at vi får fastslået det, sådan at vi står meget, meget stærkt ude i verden og i EU-sammenhæng og siger: Vi vil vise, at vi kan gennemføre det, og vi står ved det, og vi vil også opfordre andre til det.

Derfor ville det jo have været dejligt, hvis der i dag kunne vedtages et forslag til vedtagelse, hvori man fik fastslået, at det også er det synspunkt, som Folketinget her ville kunne bekræfte, og dermed også fik givet det synspunkt videre til regeringen.

Jeg var også glad for at høre, at Det Radikale Venstre er imod sinks; at det også er det synspunkt, som Folketinget her ville kunne bekræfte, og at man dermed også gav det synspunkt videre til regeringen.

Jeg var også glad for at høre, at Det Radikale Venstre er imod sinks, men jeg hørte ikke nærmere, hvad det er, vi så skal satse på dér. Skulle jeg forstå det med vindmøllerne sådan, at det er vedvarende energi og energibesparelser, som er det eneste, man kan acceptere, når det handler om fleksible mekanismer? Jeg håber, at jeg kan få det bekræftet.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Først til fru Anni Svanholt: Ja, men jeg synes da også, det er et udmærket forslag til vedtagelse, som fru Anni Svanholt og Kristeligt Folkeparti og Enhedslisten har fremsat. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Men det, det handler om i den sag her, er jo, at man får så bredt et mandat som muligt at drage til Haag med, for det her er altså internationale forhandlinger, og så kan man godt have alle mulige gode tanker om alverdens ting, som vi gerne støtter, og man vil også gerne være med til at præge det, men skal man virkelig nå et resultat, bliver man altså nødt til i internationale forhandlinger at udstyre en minister med et mandat, som han jo også viser sig vældig god til at udfylde. Det er sådan set svaret.

Jeg har været ude for den her sammenligning også med andre forslag til vedtagelser, der er kommet fra venstrefløjen, men vi er jo et midterparti, og vi stræber efter at nå pragmatiske løsninger. Det er måske ikke så hæderfuldt, men det er altså sådan, vi arbejder.

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at jeg er fuldstændig uenig i, at L 49 om CFC-gasser og haloner ikke er et miljøforslag. Det er det, og hr. Ole M. Nielsen kunne gøre sig selv en tjeneste, hvis han læste bemærkningerne til det, og så kunne han altså høre, at hvis man bare får nedbragt fra det dér, så kan man altså spare temmelig mange procents udslip af CO₂, og det synes jeg man skal gøre.

Jeg synes også, at man skulle lægge afgifter på flybrændstoffer. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i. Problemet ved det er bare, at hvis Danmark gør det alene, så smutter al flytrafikken ud af Danmark alle andre steder hen, og så har vi virkelig et grænsehandelsproblem, der vil noget, hvis vi kan tillade os at kalde det det.

Derfor gør man det ikke. Det skal naturligvis, ligesom grønne afgifter i EU, laves internationalt, for det er helt klart et meget alvorligt problem, fordi effekten af det brændstof, der bliver brændt af 10-12 km oppe, er meget stærkere.

Og til sidst til hr. Søren Kolstrup: Ja, jeg kan bekræfte det i hvert fald for nærværende. Jeg kan jo ikke sige, hvordan det er om 5 år, når man har forhandlet det her videre – altså hvordan det vil være med sinks. Men efter vores opfattelse er det sådan nu, at det ikke er en farbar vej at betrede.

Det dér med G77-landene vil jeg overlade til miljøministeren at besvare, for det er jo ham, der skal ned og føre de her forhandlinger. Men vi tager jo med derned. Så kan vi jo give ham gode råd med på vejen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke fru Vibeke Peschardt for svaret. Jeg synes, det var interessant, at Det Radikale Venstre i virkeligheden mener, at det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Kristeligt Folkeparti, Enhedslisten og SF, nok er det bedste, men at man af taktiske grunde bliver nødt til at vedtage det andet.

Men man kunne jo spørge, om det gælder i al almindelighed, eller det kun gælder i miljøspørgsmål og internationale spørgsmål, at taktikken skal erobre strategien.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil også gerne sige tak til fru Vibeke Peschardt. Jeg synes, det var en befriende ærlighed, der kom til udtryk dér, nemlig at Det Radikale Venstre faktisk bedst kunne lide det forslag til vedtagelse, som Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti og SF har fremsat, men af andre grunde og mere overordnet siger de: så står vi på en bredde.

Men jeg vil gerne understrege her, at den tekst, der fremgår af forslaget til vedtagelse fra Enhedslistens og Kristeligt Folkepartis og SF's side, bare præcist siger det, som vi har hørt miljø- og energiministeren sige gang på gang på gang, både i Miljøudvalget og i folketingssammenhæng, og det er altså udtrykt på en mere præcis måde.

Jeg synes sådan set, at der var god grund til på den baggrund at bakke op bag det.

Formanden:

Så er det fru Vibeke Peschardt, og derefter vil der blive en pause i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jamen jeg ved ikke – og det er et svar både til fru Anni Svanholt og hr. Søren Kolstrup – om taktikken skal erobre strategien. Det, jeg håber at jeg gav udtryk for, er, at vi bliver nødt til at udstyre miljø- og energiministeren med et mandat, som han kan bruge til noget. Alle de indenlandske ting må vi så klare her.

Man skal ikke overfortolke noget, der bliver sagt i en sådan sammenhæng. Derfor vil jeg bare bede om, at alle i virkeligheden – og det kommer man jo også på en eller anden måde til – støtter op bag det forslag til vedtagelse, der er flertal for.

Derfor falder det næste væk, og så kan man sige, at det jo bekræfter alt, hvad vi har stået her i salen og sagt siden 1996 eller 1997.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.08

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptages

Søren Kolstrup (EL):

Jeg synes, at debatten, vi har haft i dag om klima, falder i to dele. Der har været nogle indlæg, der peger på analysen og de omstændigheder, som vi befinder os i for øjeblikket, og hvor man både fra ministerens og fra forskellige ordføreres side har peget på, at mistanken om, at det er galt fat, bliver stadig mere underbygget.

Man har peget på de trusler og perspektiver, vi står over for, spændende lige fra Nordkalotten, der kan smelte bort, og til Afrika, der bliver mere og mere besejret af ørken. Og der er storme, der huserer i den vestlige verden.

Jeg synes også, det er meget rigtigt, når man siger: Jamen det kan godt være, at vi ikke står over for en situation, hvor vi kan standse processen, men så har vi da i hvert fald en forpligtelse til at sikre, at situationen ikke forværres.

Så der er i hvert fald i store dele af Folketinget en vis form for nøgternhed omkring det her. Det dybt tragiske i den her debat er jo samtidig, at denne nøgternhed krydser klinge med en anden tendens, nemlig at der nu står en lang række pengemænd på ryggen af hinanden og vil igangsætte endnu et område, hvor de kan tjene penge.

Man kan faktisk sige, at der er endnu en ting, der skal markedsføres, og kapitalismen skal brede sig. Alt efter temperament kan man sige, at nu skal svindelprojekterne eller pengemaskinen sættes i gang.

Ét er jo, at vi tidligere har været enige om – i hvert fald i store dele af Folketinget – at vi skal sige nej tak til at sælge store mængder varm luft, det gælder Rusland og Ukraine; den idé er også

på retræte. Jeg bemærkede, hvad CD's ordfører sagde til punktet.

Men derudover synes der nu at være en vilje til at give grønt lys for, at Verdensbanken sætter fuld sving i at beregne, hvordan man kan minimere de økonomiske omkostninger og samtidig skære mest ned på drivhusgasserne.

Det er den linje, som Venstre står for, og som nu breder sig med en vis succes. Finansspekulanterne er i fuld gang med at organisere det kommende marked. Vi ved jo, at når kapitalismen får åndenød, så har den lyst til at ekspandere. Mitsubishi er i gang.

Det er også sådan, at et af verdens førende gensplejningsfirmaer, Monsanto, nu fører sig frem med »løsningen«, den løsning, der skal få alle i USA til at elske klimanedskæringer. Men siger: Vi sælger noget gift og nogle gensplejsede planter, der kan tåle gift, så behøver småbønderne ikke at pløje jorden så meget eller rode op i den, og jorden vil i langt højere grad kunne binde CO₂ til sig.

Man tilbyder også at lave gensplejsede træer, som virkelig evner at binde CO₂ til sig, og det får USA credit for. Industrien har det godt, og USA's forpligtelse kan løses på den måde.

Og som CD's ordfører sagde: Man kan jo godt lave noget godt, uden at det gør ondt. Der blev det nærmest fremstillet, som om der var én gruppe, der hed masochisterne, og så var der de glade – jeg sagde ikke de lalleglade – altså dem, der kan forene tingene.

Selvfølgelig er det da fristende for os andre at sige: Jamen kunne vi ikke hoppe med på Venstres vogn? Socialdemokratiet er tilsyneladende på vej til at gøre det. Jeg er ikke helt klar over, hvor man står, men det er åbenbart det, der er trenden.

Men jeg skal lige repetere, hvorfor vi er nogle, der ikke bare er nervøse, men vil slås maksimalt imod de her systemer.

Systemet med handel forudsætter alene ud fra sine egne præmisser overvågningsstandardisering; at alle skal have tillid til systemet. Det er meget svært at forestille sig en verden, hvor der er så stor ulighed, og hvor vi ved, at hvis bare ét enkelt lille, lille, bitte hjørne af systemet braser sammen, så braser hele systemet sammen.

Vi ved også, at joint implementation forudsætter, at man kan få et utrolig sikkert billede af, hvordan udviklingen præcis ville have været, såfremt man ikke havde foretaget den såkaldt grønne investering.

Det korte af det lange er: Hvad skal vi gøre? Set ud fra Enhedslistens synspunkt er det vigtigt, at vi kan få sagt nej tak til alle fiduserne, nej tak til sinks, nej tak til sources, nej tak til handel, og at vi så meget som muligt kan styrke den linje, der hedder en hundrede procents nationalindsats, evnen til at feje for egen dør.

Vil man den linje, er der kun et at gøre, nemlig at knytte an til de lande i verden, der også vil føre den linje, og ikke tilfældigvis her lade sig underlægge f.eks. noget, der hedder EU.

Derfor vil vi fortsat slås for, at regeringen og ministeren så meget som muligt slutter op om regeringens tidligere målsætning: at minimum 70 pct. af reduktionerne sker ved hjælp af hjemlige reduktioner. Også for simpelt hen at undgå et pragmatisk forhold til Jordens undergang, så vi kan sige: Fri os fra klimasvindlere og drivhusgangstere, ja tak til en klimakonvention, nej tak til en aftale, der går på forureningstilladelser.

Og igen: Det vigtigste er, at vi gør noget og så hurtigt som muligt, og det handler så om den hjemlige debat om energibesparelser og selvfølgelig om udbredelse af vedvarende energi.

Ole M. Nielsen (KRF):

Min interesse i den her debat er at styrke ministerens opfattelse af, at han har virkelige venner – i den her sag i hvert fald virkelige venner, nu skal det heller ikke blive for skønt – som han ved bakker ham op i det, som jeg tror han selv vil, nemlig leve op til Kyotoaftalens oprindelige intentioner; at ministeren ved, at der er nogle herhjemme, der forventer noget af ham, der er bedre end det, han selv står for i det forslag til vedtagelse fra regeringen, som er fremsat sammen med borgerlige partier. Jeg håber, at det kun er af taktiske grunde; det kan retfærdiggøre den, og det kan også være vigtigt.

Vi forventer, at ministeren, og det ved jeg at han har forudsætninger for, for han står centralt i de forhandlinger her, vil gøre en indsats i Haag for at få Kyotoaftalen implementeret på en måde, som virkelig flytter noget.

Når jeg sådan går lidt til ministeren, så er det, fordi jeg synes, at regeringen og ministeren viser manglende mod og vilje til at leve op til vores oprindelige målsætning om 20 pct.-reduktion i 2005, i hvert fald hvad angår den del, som trafikken skal leve op til. Jeg er ikke for stolt af at forsvare regeringens opfattelse af, at de andre sektorer skal klare det, som trafikken ikke kan klare. Det er manglende mod i forhold til vælger-

nes ønske om behagelighed. Her må vi godt have lidt mere hår på brystet.

Det er måske allerede for sent at vende den klimaudvikling, men det kan jo ikke undskyldes, at vi lader være med at gøre noget. Det kan jo trods alt ske, at vi kan undgå en temperaturstigning på 5-6 pct. og nøjes med en på 3-4 pct.

Det er alvorligt. Når iskalotten forsvinder – videnskabsmændene er jo mere og mere enige om, at det er den vej, det går; det, man kan diskutere, er den menneskelige påvirkning, den tror vi også på – så kan det da være meget hyggeligt med et klima i Danmark, som de har i Nordfrankrig i øjeblikket. Men det er ikke særlig rart at tænke på, at Sydfrankrig og Spanien får et klima som det, de har i Sahara i øjeblikket. Og det er i hvert fald slet ikke behageligt at tænke på, at Bangladesh forsvinder under havets overflade, når havene stiger på grund af iskalottens bortsmeltning.

Historien vil dømme os, hvis vi ikke står fast og gør noget. De vil studere, hvornår vi erkendte problemerne, og hvornår vi tog konsekvensen, selv om det er for sent, så alligevel.

Nu har jeg allerede interesseret mig lidt for hr. Hans Christian Schmidts tipoldebørn. Det var egentlig, fordi jeg først interesserede mig for mine egne. Nu kunne det selvfølgelig ske det uheld eller det lykkelige, at vi fik fælles tipoldebørn, så kunne vi jo sådan rigtig forenes i interesserne, den mulighed er jo stadig væk til stede.

Men det, jeg tænker på, er, at når de sådan skal til at bore i historien, så vil de se efter den der tipoldefar, der interesserede sig lidt for politik og var i Folketinget der omkring årtusindskiftet, og hvornår han erkendte, at der skulle gøres noget, og hvem han havde at gøre det sammen med. Jo, der var nogle socialister, det var trods alt dem, der ligesom ville noget på det område her.

Nu er det jo ikke, fordi jeg sådan er enig med socialister i alting, men det er trods alt ligesom dér, at der i denne sag er en vilje til at gøre noget. Så er der nogle socialdemokrater, som selvfølgelig har et regeringsansvar, som har besvær med at trække den borgerlige fløj med, for den borgerlige fløj vil ikke leve op til forpligtelserne. Den vil ikke erkende, at der er et problem her. Den vil nok, at vi skal gøre noget, men vi skal gøre noget et sted, hvor det ikke rigtig gør ondt.

Jeg tror på, at vi kan gøre noget, og allerede gør det, som ikke gør ondt. Som hr. Kalnæs sagde, behøver det, vi gør, ikke at gøre ondt. Det, vi gør, har måske i virkeligheden gjort godt indtil

nu, og det er måske i virkeligheden en fordel, at vi gør noget!

De borgerlige partier hetzer jo over energiafgifter og CO₂-afgifter osv., ja, men hvor meget mere økonomisk fremgang kan vi i virkeligheden tåle? Spørgsmålet er, om vi i virkeligheden har den økonomiske fremgang, vi har, fordi vi gør en indsats på nogle områder. I hvert fald på et enkelt område som vindmøller har det da været en fordel for os, og også når det gælder energi, teknologi, røgrænsning osv. har vi opnået nogle fordele ved at skruer tommelskrueerne på os selv.

Så vi tror egentlig ikke, at vi behøver at være gode eller langsigtede og ansvarlige. Vi behøver måske kun at være selvgode, og det er uligt lettere. Derfor bakker vi selvfølgelig op om det forslag til vedtagelse, som vi har fremsat sammen med Enhedslisten og SF. Vi vil altså, at der skal leves op til Kyoto-protokollen, som den oprindeligt var ment. Det skal ikke blive noget bogholderifleri, nogen handel med varm luft osv.

Hvad er der af mening i at begynde at modregne den tilvækst, der er i skovene og i landbruget? Hvad er der af mening i f.eks. at udnytte den overkvote, som russerne har i øjeblikket på grund af deres elendighed, på grund af at alting går tilbage? Den kvote får de da på et tidspunkt brug for i et eller andet omfang. Den får de da forhåbentlig brug for til en betydelig bedre aktivitet inden for den samme CO₂-udledning, end de havde tidligere.

Den slags er rent bogholderifif, og det er en kræmmermentalitet, der ligger bag. Det kan vi ikke gå ind for. Vi skal gøre noget her, og så skal vi selvfølgelig i høj grad arbejde for teknologioverførsel og implementering af god teknik osv. i de lande, som trænger meget til det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Ebbe Kalnæs for en kort bemærkning; det er sjældent.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Ja, det er sjældent, at jeg skal op med korte bemærkninger til min gode ven, hr. Ole M. Nielsen.

Jeg vil lige sige i denne sammenhæng – jeg tror også, jeg nævnte det før, men jeg vil også vende tilbage til det senere, for jeg har jo proklameret en anden omgang – at det afgørende er det, jeg understregede om, at vi har et fællesskab.

Hvis nu regeringen havde valgt at føle sig presset af det forslag til vedtagelse, som ligger der, så kunne vi have fået en beslutning, som var noget smallere.

Jeg har ikke noget imod det forslag til vedtagelse, der er fremsat, men jeg er meget optaget af, at vi alle sammen bestræber os på, når vi skal stemme, at stemme, så et enigt og et så bredt Folketing som muligt står bag ministeren. Der er jo ikke noget i det forslag til vedtagelse, som er fremsat af regeringen og de andre, der er medforslagsstillere, som ikke indeholder de mål, vi har fælles. Der er ikke noget, der nivellerer dem ned eller opfordrer til sinks eller noget andet. Det skal vi lige huske.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Ja, det var hr. Ole M. Niensens bemærkninger om Socialdemokratiets klimamålsætning: Jeg vil godt spørge hr. Ole M. Nielsen om, hvor der skulle være belæg for, at Socialdemokratiet ikke vil opfylde klimamålsætningerne fra »Energi 2000« og »Energi 21«.

Så vil jeg godt spørge: Hvem har egentlig gjort mere for miljøet i Danmark end det danske folketingsflertal og de nuværende regeringspartier?

Og er det ikke rigtigt, at EU's miljøråds retningslinjer netop siger nej til uklare spilleregler og netop siger ja til en omgående effektiv indsats?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Til hr. Kalnæs, som siger, at der jo ikke er noget i den vedtagelse, der er fremsat af regeringen og de borgerlige partier, der nivellerer ned: Nej, det er der ikke, men der er jo en hel masse, der er uførtalt, og det, der er uførtalt, kan man gå ind og læse om fra debatten og se, hvad nogle borgerlige ordførere, ikke hr. Kalnæs, men andre borgerlige ordførere har sagt, og så er det jo nivelleret ned.

Jeg mener stadig væk, at det er vældig vigtigt at få en bred opbakning til den vedtagelse. Det er jeg helt enig i. Men jeg mener også, det er vigtigt, at vi er nogle, der markerer, at vi vil noget mere, og i virkeligheden markerer det, som regeringen selv vil. Den fordeling af arbejdsopgaverne her i dag er jeg helt tilfreds med. Den synes jeg er vældig fin.

Så til hr. Martin Glerups spørgsmål om målsætninger i »Energi 2000«: Jo, der er jo det, at re-

geringen havde accepteret, at trafikken ikke behøver at leve op til sin del af reduktionen af CO₂. Den skulle jo i år 2005 være ligesom i året 1988. Det kan vi ikke nå. Men det kunne man have nået, hvis man havde taget konsekvensen af det. Det ville have været barskt. Det kan godt være, at det havde kostet mandater. Det skal jeg ikke afvise at det kunne have gjort, men jeg mener, at man skulle have gjort det alligevel.

Så spørger hr. Glerup om, hvem der har gjort mere. Det er der ingen, der har. De har ikke haft mulighed for at have regeringsmagten. Det er heller ikke sikkert, at jeg ønsker, de skulle have den. De, der eventuelt ville gøre mere, den sammenslutning af Enhedslisten, SF og Kristeligt Folkeparti, der markerer sig gennem det andet forslag til vedtagelse, er nok ikke regeringsdygtig. Det må vi nok konstatere, desværre. Men vi kunne da øve os på at blive det, når vi er blevet lidt større.

Så er det da rigtigt, at det er vigtigt – det er til det sidste spørgsmål fra hr. Martin Glerup, som var om EU's målsætning og spillelinje – at der er stor opbakning til den. Men det er jo ikke lige godt, om det går på, at man skal opfylde 70 pct. af sine forpligtelser derhjemme, eller om man kan nøjes med 50 pct. Det, vi gerne vil styrke ministeren i, er stadig væk at argumentere stærkt for de 70 pct.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at det med trafikken er ikke et spørgsmål om mandater. Det er et spørgsmål om mobilitet i samfundet. Og jeg vil godt sige, at CO₂-mæssigt er det jo ligegyldigt, hvor udslippet kommer fra. Det, det gælder om, er at få reduceret emissionen.

Nu har vi inden for den vedvarende energi 450 MW ekstra vindkraft i år, hvilket svarer til cirka et fuldt moderne kulkraftværk. Det er med til, at vi er foran inden for den vedvarende energi. Så kan det være, at der er andre steder, der skal justeres.

Det er ikke sikkert, at vi kan nå vores målsætning på alle felter, men det er heller ikke det, der er afgørende. Det, der er afgørende, er det samlede resultat, som vi når frem til, og dér skal vi have klimabelastningen ned.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Det er jo rigtigt. Jeg har hørt det en gang tidligere i debatten. Det er jo ikke muligt i det her Fol-

keting at føre sådan en debat som denne, uden at vi også skal have en trafikdebat.

Jeg vil gerne spørge, om hr. Ole M. Nielsen kan bekræfte, at hvis vi siger, at den naturlige baggrund for CO₂ har en faktor 100, så er den menneskeskabte ca. 4. 12 pct. af de 4 pct. kommer fra privatbilisme, hele trafiksektoren giver ca. 20 pct.

Gør Kristeligt Folkeparti sig ikke skyldig i at være med til at lave trafikken til et stort dyr i åbenbaringen sammen med venstrefløjen, som har et helt andet ideologisk mål, nemlig at nå at få givet den trafik én på skallen, før vi har de tekniske løsninger, som ligger lige for? Vi har faktisk tekniske løsninger så tæt på, at vi om 15 år er startet meget stærkt på dem og stort set ikke kører på benzin og diesel længere. Det er det, det ligger til.

Skal man have nedgjort de 75 pct. af al trafik, der foregår i bil, som vi ikke kan erstatte, skal man skynde sig lidt, inden vi har de tekniske løsninger, for man skal jo lide for miljøet, ellers er det ikke noget værd, for tekniske løsninger duer ikke.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Nu skal det jo ikke udvikle sig til, at vi skal tale om tipoldebørn hele tiden.

Jeg vil bare spørge hr. Ole M. Nielsen, om hr. Ole M. Nielsen og Kristeligt Folkeparti ikke er nervøse for, at når historielæsningen skal foregå, så vil folk spørge: Var det alt, hvad Kristeligt Folkeparti kunne byde på?

De kunne sætte sig sammen med socialister, føre en politik og bruge nogle midler, som er prøvet igen og igen og igen, men har intet gjort for at hjælpe miljøet, i stedet for at gå ud og sige: Nu vil vi prøve noget nyt. Nu tager vi virkelig nogle styringsinstrumenter i brug, som er anerkendte over hele verden. Alle de konventioner, alle de steder, hvor FN holder nogle klimamøder, hvor man igen og igen gentager dem, at de alligevel dér gik ind og sagde: Det gør vi.

Derfor vil jeg spørge: Hvad er meningen med, at der står, at der fastsættes positivliste over projekter, og at de kun må bruges til energibesparende foranstaltninger og vedvarende energianlæg?

Jeg er enig med hr. Martin Glerup i, at CO₂-udslip jo er noget, der findes alle steder. Kunne man ikke åbne op for det, så man ikke gjorde det så indsnævret, så vi fik flere muligheder?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er ikke sikker på, at jeg kan klare det her inden for de rammer, som de korte bemærkninger giver mulighed for.

Til hr. Martin Glerup, der argumenterer for mobiliteten i samfundet: Jo, men det er jo i høj grad også et spørgsmål om politik, hvordan vi indretter samfundet med hensyn til mobiliteten. Men det er jo rigtigt, som hr. Kalnæs siger, at det bliver til en trafikdebat hver gang. Det kan også blive til en debat om planlægning i samfundet, hvor regeringen jo har nogle flotte målsætninger i sin seneste planredegørelse, men som man ikke lever op til, når vi snakker trafikpolitik, og når vi snakker motorveje osv. Så sådan er der så meget.

Og så er det virkelig et farligt argument, hr. Glerup kommer med: Er det ikke lige meget, hvor udledningen kommer fra? Jamen det er jo nøjagtig hr. Hans Christian Schmidts argument, hr. Glerup overtager dér, bare med et andet formål. Det er jo lige nøjagtig det, hr. Hans Christian Schmidt siger: at det er vigtigt at få nedbragt udledningen; om det så sker i Østeuropa eller Danmark er lige meget. For hr. Glerup er det lige meget, om det sker fra biler, eller det sker fra oliiefyr eller kulfyre, eller hvad det er.

Det er ikke lige meget. Det er da flot, at vi har nået noget med vindmøllerne, men vi skal da bare have de andre sektorer med også, så når vi noget mere. Klimaet er jo sådan set også ligeglad med, om vi reducerer med 20 pct. eller 25 pct. Det bliver vi ikke belønnet for. Vi bliver belønnet for den grad, vi påvirker udviklingen med.

Og så er der hr. Kalnæs' udtalelse med de 4 pct. ud af de 8 pct., som er menneskeskabt. Jeg er bestemt ikke videnskabsmand og ved ikke så meget om tingene, men jeg tror, at klodens balance er meget, meget fin. Vores menneskelige aktivitet er i de seneste 100 år jo af en helt anden dimension end i hele historien før. Jeg ved ikke, om vi har frigjort lige så meget kulstof de sidste 25 år som i hele historiens forløb før os, det er noget i den størrelsesorden, det handler om, og så kunne det jo godt ske, at vi kunne forøge de 4 pct. til 4,5 pct., og det kan ske, at det er det, der får det til at tippe. Hvem ved? Jeg ved det ikke. Men det er der nogle videnskabsmænd der går op i med nogle andre målsætninger.

Vent til de tekniske løsninger: Ja, ja, men de begrænsninger, vi sætter for os selv, fremmer jo de tekniske løsninger, lige så vel som de stigen-

de energipriser gør. Det kan da godt ske, at den bedste gave, vi har fået i dette år, er de stigende energipriser, selv om vi synes, at det gør lidt ondt, for det sætter nogle ting i gang. Nu er der en motivation, nu kan det betale sig at gøre noget.

Og så til hr. Hans Christian Schmidts spørgsmål om, hvorvidt det, Kristeligt Folkeparti kunne byde på, var et samarbejde med socialister, som aldrig har opfundet noget som helst. Det var vist ikke lige nøjagtig det, han sagde, men det var det, han mente, tror jeg nok. Jeg synes sådan set, vi på forskellige områder byder på lidt forskelligt i samarbejde med forskellige partier, men vi må jo ofte konstatere, at når det er holdningsspørgsmål, er det egentlig mange gange på venstrefløjen, vi må hente tilslutning, når det drejer sig om menneskelige værdier. Når vi sætter menneskelige værdier over materielle værdier, og det gør vi altid, er det lettere at få tilslutning på venstrefløjen end på højrefløjen.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Nej, jeg sagde bestemt ikke, at Kristeligt Folkeparti ikke kom med gode forslag. Det var mest, fordi hr. Ole M. Nielsen selv inddrog, at dem, han havde gjort det sammen med, var socialisterne i Folketinget, og det kender vi jo alle sammen. Det er da i hvert fald kun tegn på afgifter, afgifter, skatter, skatter, og det har ikke noget med at gøre, om miljøet får det bedre eller ej. Så det var jo dér, jeg havde mit spørgsmål. Men lad mig stille det igen til hr. Ole M. Nielsen.

Hvis nu hr. Ole M. Nielsen selv kunne lave et forslag til vedtagelse med Kristeligt Folkepartis egne synspunkter, kunne hr. Ole M. Nielsen så ikke godt tænke sig, at vi åbnede lidt mere op og ikke begyndte at snakke om positivlister, og at det kun lige må bruges til det og det, for jeg kan ikke helt forstå, hvis man gerne vil miljøet det godt, hvorfor man så allerede starter i sit vedtagelsesforslag med at sige, at de og de ting må ikke ske. Altså der tror jeg alligevel, at Kristeligt Folkeparti vil sige: Nej, lad os se, hvad der kommer, og så kan vi vurdere efterhånden.

Det var bare det, spørgsmålet gik på.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Tak, fordi jeg fik en chance mere. Lampen her var sådan helt glørd, før jeg gik ned sidste gang. Så det var på tide.

Nej, jeg er ikke enig med hr. Schmidt i, at socialisterne kun kan finde ud af det med afgifter dér. Det er dog ikke rigtigt.

Men jeg bliver spurgt, om vi, hvis Kristeligt Folkeparti kunne lave et vedtagelsesforslag selv, så ville lave noget i stedet for positivlisterne. Hvis vi skulle lave et forslag til vedtagelse selv, skulle det stadig væk stærkt understrege, at vi først har et ansvar for at gøre noget selv, og der har vi mange instrumenter, igen: Trafikdebatten. Vi har foreslået det med flyafgiften. Det gør ondt, men vi kunne godt begynde herhjemme med en lille afgift for at vise det gode eksempel igen. Jeg går meget ind for det gode eksempel.

Når vi så i den vedtagelse her har begrænset os til positivlister, er det, fordi det, man skal vælge fra, jo i virkeligheden er uendeligt, og jeg mener egentlig, at de par ting, vi nævner i positivlisten, kan der rummes meget inden for. Dét mener jeg, der er mange gode ideer. Det er jo, fordi vi ikke vil, at man både skal regne i skove og i landbrug, og at vi ikke vil handle med varm luft, og at vi ikke vil, at Vesten skal udnytte Ruslands elendighed og overtage deres kvoter osv. Men vi kunne skrive en hel side om alt det, vi ikke vil.

Jeg synes faktisk, at de par overskrifter, der står her, som f.eks. energibesparelsesforanstaltninger, jo er meget brede. Det kan der rummes meget inden for. Det er ny teknologi og besparelser. Det er rigtig mange ting. Det kunne man også skrive en hel side om. Det har vi ikke gjort.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Er hr. Ole M. Nielsen ikke enig med mig i, at det, det drejer sig om, er at banke CO₂-belastningen ned på alle områder, og at der er brug for det, og at der også en gang imellem er brug for at revidere de virkemidler og ajourføre planerne?

Men er det ikke også samtidig rigtigt, at vi er nødt til at skele til, hvor vi får mest miljø for pengene? Og er det ikke også rigtigt, at man ikke – selv ikke for hr. Ole M. Niensens parti – skal lade træerne vokse ind i himlen, når man ikke engang vil være med til at lægge en beskednen afgift på nogle meget forurenende industrielle drivhusgasser, som er 140-20.000 gange kraftigere og mere potente end CO₂?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jo, det er vigtigt at nedbringe CO₂ – eller drivhusgasudledningerne, det er nok bedre, det le-

ver mere op til det, som hr. Glerup mener med sit indlæg her – på alle områder. Det er vi helt enige i. Også at der er brug for at regulere virkemidlerne – der har vel ikke været nogen regulering siden 1988 – er jeg helt enig i. Men stadig væk er der jo ingen tvivl om, at det er trafikken, der er synderen. Det kan vi sagtens blive enige om. Det er jo dér, den store udvikling er sket, dels på jorden, og dels oppe i luften – helt uansvarligt oppe i luften.

Så kommer hr. Glerup igen med det dér om, at vi skal gøre det, hvor vi får mest for pengene. Det er altså et argument, der er meget elastisk i. Det er jo det, som den borgerlige side kører med at vi skal gøre. Det er altså undskyldningerne for ikke at gøre noget dér, hvor det gør ondt. Det synes jeg altså nemt det kan være.

Og så vil jeg stadig væk fastholde, at det dér forslag om afgift på industrigasserne var et fiskalt forslag, fordi der ingen muligheder var i øjeblikket, og det er selvfølgelig vigtigt at arbejde hen imod det. Vi er gået med til afgifter på mange andre områder; men der skal være en mulighed, og vi ved, at de dér virksomheder jo er i gang med at finde ud af det, så vi kunne ikke se nogen fornøjelse ved at straffe dem på det her tidspunkt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Thorkild B. Fransgaard som ordfører.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Langt de fleste eksperter verden over er enige om, at den menneskelige påvirkning af både vor natur og luft er negativ; men det er i en meget lille grad. Derimod er langt de fleste enige om, at udslippet til luften af de forskellige gasarter er det største problem. Så kan man jo, når man hører og læser, hvad der skrives, spørge sig selv: Er det dommedagsprofetier, eller er det realiteter?

Det er ikke nemt som lægmand at sige, hvad der er rigtigt; det er nok et sted midt imellem. Men under alle omstændigheder er det et globalt problem. Det er et problem, som skal løses i samarbejde med alle stater verden over. Luften bevæges jo hele tiden omkring jordkloden.

Derfor er det vigtigt i de forhandlinger, vi går ind i nu, at få skabt enighed – eller så stor en enighed som muligt – med alle lande om: Hvor stort er problemet? Hvordan skal vi beregne ud fra de forskellige ting? Hvordan påvirker det de forskellige ting? Det ses der meget forskelligt på. Men for mig at se er det det vigtigste at blive så

enige som muligt om, hvordan man skal gøre det.

For man kan jo se f.eks. i USA, hvor man har gjort op, hvordan CO₂-påvirkningen vil blive i løbet af de næste 10 år. Kort fortalt går man ind for, at de ting, man har sat i gang derovre, regner man med vil gøre så meget nytte, at man faktisk slet ikke behøver at gøre nogen ting. Det kan ikke være rigtigt.

Men at vi har den helt modsatte holdning i Danmark og måske i EU, er heller ikke rigtigt. For det er rigtigt, at man, som i de beregninger, de har lavet i USA, skal tage med, hvor meget planterne og skovene optager af CO₂-udslippet. Det er jo rigtigt. For det er noget af det vigtigste på hele jordkloden, det gælder ikke bare CO₂, men det gælder også andre ting, bl.a. kvælstof, det er jo planterne, der er den største aftager af de to ting.

Så derfor skal der findes en mellemvej. Det hjælper ikke noget, at vi i Danmark, i Europa, stiller os stejlt og siger: Det, amerikanerne siger, er ikke rigtigt. Men omvendt er den måde, de har regnet det ud på, måske heller ikke helt rigtig. Derfor er jeg glad for, som jeg har forstået det i dag, også af vedtagelsesforslaget, at det er meget vidt; at vi giver ministeren vide beføjelser til at gå ned og forhandle. Det vil vi i Frihed 2000 støtte, for det er så nemt at se til den ene side og have den holdning, at det overhovedet ikke er et problem. Men ligefrem at være et lille religiøst land, og at vi skal gå alene, får vi ikke noget ud af.

Så vi vil fra Frihed 2000's side støtte det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Venstre, Socialdemokratiet, De Konservative, De Radikale og CD. Og det er for at give, som jeg har sagt, ministeren så store forhandlingsmuligheder som muligt. Og vi ønsker, at ministeren vil lytte til det, vi siger. Somme tider, når vi har en miljødebat, er det, som om man har på fornemmelsen, at vi i Danmark tror, at vi alene kan klare det. Men jeg vil meget gerne, at ministeren lytter til det her og får så meget ud af forhandlingerne som muligt.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal starte med at sige Folketingets ordførere tak for mange gode indlæg og mange relevante betragtninger, som jeg desværre ikke har mulighed for at kommentere alle sammen. Men jeg synes, det er flot, at partiernes repræsentanter og ordførere alle giver udtryk for dyb alvor, når det drejer sig om spørgsmålet om klimaforandring.

Alle giver tilslutning til den forhandlingslinje, Danmark har indtaget indtil nu. En meget aktiv dansk indsats, hvor vi først og fremmest sammen med vore kolleger i Europa presser på, for at verdenssamfundet ikke bare taler om problemet, men gør noget ved problemet. Jeg opfatter det sådan, at der var meget bred tilslutning.

Jeg ved godt, at hr. Kolstrup er meget skeptisk over for enkelte dele af det, der bliver talt om i selve Kyotoprotokollen, men jeg oplever det alligevel sådan, at der her i Folketinget er en tilslutning til protokollen, resultatet af mødet i Kyoto.

Og derfor er den uenighed, vi har, i virkeligheden: Hvor meget skal vi gøre i Danmark? Hvor meget skal vi gøre i de enkelte lande, og hvor meget skal vi bruge de internationale mekanismer? Den diskussion er vigtig, men den kan vi ikke nå at afslutte i dag. Det har vi ingen jordisk chance for at afslutte i dag. Jeg synes, det er vigtigt at kunne tage til Haag sammen med mine europæiske kolleger, sammen med kolleger fra ulandene og fra andre industrilande og sige, at der er bred, for ikke at sige enstemmig opbakning til den linje, vi står for.

Med hensyn til de to vedtagelser, der er lagt forslag frem om, en fra regeringspartierne, Venstre, De Konservative og CD og en fra SF, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti, er forskellen mellem de to ikke stor. Og det vil jeg kunne eftervise ved ét for ét at tage de punkter, der er i det forslag til vedtagelse, som fru Svanholt fremsatte på de tre partiers vegne.

For det første spørgsmålet om indledningen. Den er vi selvfølgelig helt enige om. Vi er også enige om den første pind, nemlig at det er vigtigt at kunne ratificere og løse de udestående problemer.

Vi er enige om den anden pinds understregning af, at man ikke må undergrave målsætningen. Det fremgår også af det forslag til vedtagelse, som hr. Martin Glerup har fremsat. Man understreger Kyotomålene, og det er vi også enige om.

Hvad angår minimum 70 pct., har det jo været et dansk forhandlingsudspil, og derfor er der ikke nogen uenighed mellem mig og forslagsstillerne. Men det er alligevel en af de væsentligste grunde til, at jeg må anbefale Folketinget at undlade at stemme for dette her, at stemme imod dette her forslag til vedtagelse. Vi har givet os. Der er indgået et kompromis, som Danmark er en del af, på de 50 pct., og det er langt det mest progressive forslag, der ligger der. Og

det lå vel egentlig også indirekte i fru Svanholts indlæg her i dag, da hun sagde, at vi i hvert fald ikke må gå under 50 pct. Men vi har altså accepteret et kompromis. Derfor kan denne her tekst ikke bruges.

Hvad angår positivlister, har vi arbejdet for præcis det, som står i den tredje pind, og det er der bred tilslutning til i Europa. Det er heller ikke dér, der er vanskeligheder.

Hvad angår industrilandenes og herunder jo ikke mindst Danmarks ansvar i henhold til klimakonventionen i forbindelse med spørgsmålet om teknologioverførsel, kapacitetsopbygning osv., er det oplagt danske synspunkter, og dem vil vi slås for.

Det, der imidlertid mangler i vedtagelsen her, er den kontinuitet i forhold til tidligere vedtagelser, hvor Folketinget gang efter gang har markeret sin brede enighed, gang efter gang har markeret sin tilslutning til den europæiske forhandlingslinje, gang efter gang har understreget principperne.

Og grunden til, at det ikke er taget med, er selvfølgelig, fordi de tidligere vedtagelser har hr. Kolstrup stemt imod, fordi det indebar en eller anden accept af, at EU kunne spille en rolle. Og derfor kan man ikke henvise til dem.

Men det er jo ikke tilfredsstillende set ud fra andre partiers synspunkt, at man af hensyn til hr. Kolstrup ikke kan stemme for det. SF har jo stemt for alle disse vedtagelser, der henvises til, og det må også være i deres interesse, at vi bevarer kontinuiteten.

En yderligere mangel i SF's vedtagelse er, at vi henviser til rådskonklusionerne, som er vigtige, både fra rådsmødet af miljøministre den 7. november og rådsmødet af udviklingsministre den 10. november, som er forhandlingsmandaterne, og som jo vedrører langt flere spørgsmål end dem, der er omhandlet i SF's vedtagelse, f.eks. også, tror jeg, vedrørende planteoptag osv., hvor SF og Kristeligt Folkeparti er enige med os andre.

Men de er med her, og derfor er det vigtigt, men de kan ikke komme med i fru Svanholts forslag til vedtagelse, fordi fru Svanholt skal tage hensyn til hr. Kolstrup, som har det ligesom Store Claus: Hver gang han hører degne, reagerer han pavlovsk irrationelt og har slet ikke mulighed for at bruge sin i øvrigt gode fornuft og sit store hjerte i denne fælles sags tjeneste. Han må simpelt hen forlade det fælles rum, når EU bliver nævnt.

Men det er jo ikke SF's holdning. Det er jo ikke Kristeligt Folkepartis holdning. Tværtimod har man ønsket, at regeringen og Danmark skal udvise et globalt lederskab, bl.a. ved at føre en mere aktiv politik inden for EU.

Det er faktisk det, jeg tror jeg kan svare. Jeg synes, vi har haft en ualmindelig god debat, og jeg ved godt, at vi tit er uenige, og vi er jo også uenige, når det kommer til stykket, om mange af de her enkeltspørgsmål, når vi kommer til, hvad vi skal gøre i Danmark og sådan noget. Men jeg er altså stolt af at komme fra et land, hvor der alligevel er så bred enighed om at gøre en særlig indsats.

Én ting burde jeg dog måske lige afslutningsvis nævne, og det er dette spørgsmål om at gøre en større indsats i udlandet. Man prøver at formulere det, som om det er et uenighedspunkt. Det tror jeg ikke nødvendigvis det er.

De partier, der går ind for, at vi skal gøre en særlig stor indsats i vores eget land, er også de partier, som forsvarer og anbefaler en høj udviklingsbistand og anbefaler en stærk miljøindsats i forhold til Central- og Østeuropa, og det kan derfor måske undre, at i hvert fald nogle af de partier – ikke alle partier, men nogle af de partier – der siger, at vi skal lægge indsatsen internationalt, samtidig er de partier, der siger, at vi skal skære ned. Men det er igen en del af den danske diskussion. Den må vi tage ved en senere lejlighed.

Jeg har glædet mig over, at den fælles mængde er så stor, så overbevisende stor, faktisk hele Folketinget står bag, og jeg vil prøve sammen med den store danske delegation, hvor mange af partierne vil være repræsenteret, sammen med vores europæiske kolleger, at repræsentere denne linje i Haag i den kommende uge.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så har jeg til anden runde tre indskrevne: Fru Anni Svanholt, hr. Ebbe Kalnæs og hr. Søren Kolstrup. Og jeg gør opmærksom på, at ordføreren for forespørgerne har 5 minutter. De øvrige ordførere har 3 minutter.

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil starte med at sige tak til miljø- og energiministeren for besvarelsen. Jeg forstod, at med hjertet var ministeren jo faktisk meget enig med forslagsstillerne til det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Enhedslisten, Kristeligt Folkeparti og SF, og kunne jo så også bekræfte faktisk hovedparten af det forslags indhold.

Jeg er meget tilfreds med at høre, at det er det, der er linjen. For man kunne jo blive lidt i tvivl undervejs, men det er hermed bekræftet, kan jeg forstå, og jeg håber også, at miljø- og energiministeren kan bekræfte det, der også tidligere er nævnt, at vi altså skal sikre, at det er nogle regler, der er troværdige, og at vi vil arbejde for et system med sanktioner, sådan at det hele kommer til at hænge grundigt sammen.

Men når vi lyttede til debatten her i dag, er det jo altså meget, meget tydeligt, at der er nogle, der er rigtige venner, og det håber jeg at miljø- og energiministeren kan mærke. Jeg lagde især mærke til Venstres ordførers holdninger. Jeg synes, at Venstre adskiller sig meget væsentligt fra det, regeringen står for. Og dermed kan man sige, at der ikke er så meget at bygge på i den sammenhæng. Hvis man vil have et holdbart samfund, handler det om, at vi skal gøre en stor indsats i vort eget land – og det er hundrede procent – for at skære ned på CO₂-udslippet.

Jeg synes også, det var rart at høre, at det fremgår af debatten her i dag, at vi ikke længere hører dem, der benægter, at der er noget, der er grueligt galt med vores klima. Det var rart, at der er kommet den erkendelse, og det er jo heller ikke længere et abstrakt problem, men i stigende omfang barske kendsgerninger for mange mennesker.

Så vi står over for en kolossal udfordring, der kræver globalt lederskab og handlekraft og internationalt samarbejde. Men det er ikke alene et spørgsmål om at undgå klimakatastrofer. Det handler også om, hvordan retten til at slippe CO₂ ud skal fordeles i verden, eller med andre ord, hvem der skal have lov til at producere menneskeskabte drivhusgasser.

Dermed kommer klimaproblemerne også til at handle om forholdet mellem rige og fattige lande og kampen om, hvor meget CO₂ der skal være til rådighed pr. indbygger i fremtiden. Det handler altså også om produktion, udvikling og velfærd på verdensplan.

Danmark er et lille land med et stort bidrag til klimaproblemerne pr. indbygger. Det forpligter til at gå foran både hjemme og ude, og derfor skal vi sende miljø- og energiministeren af sted til Haag med den besked ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne have lidt mere ro i salen!

Anni Svanholt (SF):

... at Danmark kan sige med høj og klar stemme og sådan, at de kan høre det ovre på den anden side af Atlanten: Vi gennemfører vores målsætninger ved reduktion af drivhusgasser hos os selv, og vi synes, I skal gøre det samme, eller i det mindste tage hovedparten med 70 pct. hjemme og derudover kun bruge fleksible mekanismer, når det gælder energibesparelser og vedvarende energi. Og drop så enhver tanke om alle mulige fiksfakserier og svindelnumre, hvor f.eks. skove og landbrugsarealer skal indregnes i klimaregnskabet.

Vi snyder kun hinanden, og vi taber alle på det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Ebbe Kalnæs som ordfører.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da jeg valgte at sige, at jeg gerne ville have en anden omgang, var det, fordi de første 5 minutter ikke rigtig slog til.

Der er én ting, der er væsentlig, når vi diskuterer klima, og det er, når jeg hører hr. Martin Glerup fra Socialdemokratiet sige, at vi skal have mest muligt miljø for pengene.

Det er lige før jeg tror, ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Nu ringer jeg for anden gang!

Ebbe Kalnæs (CD):

... at hr. Martin Glerup en dag kalder det miljømæssigt købmændskab, og det synes jeg er rart at høre, for der er jo ikke tale om et købmændskab, der skal give overskud i form af penge, men det skal give overskud i form af miljø, og det er det afgørende.

Det skal jo heller ikke nægtes, at da der var nogle i tidernes morgen, der startede et vindmølleeventyr, var vi mange, der grinede. Det gør vi ikke mere. Det er veritable kraftværker. Vi har på nuværende tidspunkt 12-13 pct. af vores elforbrug derfra. Og når vi taler om, hvad Danmark bidrager til internationalt, så bidrager Danmark bl.a. til at have lavet Danmark til et udviklingsværksted for det, der hedder alternativ energi. Det er kompliceret og vanskeligt at håndtere. Men det, vi skal huske at sige til vores borgere, er, at når de pines af højere elpriser, for det gør de jo reelt, fordi vi har valgt den vej, så er det et bidrag, et væsentligt og voldsomt bi-

drag, til at få ændret problemet med CO₂-udledning.

Jeg var for kort tid siden på Madeira med tre af mine kolleger og skulle diskutere grøn energi i Europa og en målsætning på 12 pct., og når så producentforeningen af alternativ energi fortalte, at man havde godt 4.000 MW i Europa, kunne vi som danskere knejse, fordi over halvdelen var i Danmark.

At vi så ved samme lejlighed, når vi har skubt penge i det her foretagende, også har en fornuftig teknologisk udvikling og en god forretning i Danmark, er selvfølgelig kun rart. Men det afgørende er, at vi skal huske, når vi taler om bidrag til det internationale klima, at så er det at turde også at lægge den industripolitiske vinkel i denne her sammenhæng og være med til at udvikle nye former, noget af det, Danmark kan bryste sig af, og noget af det, som vi kan gå ud og demonstrere rundt omkring kan bruges.

Jeg vil gerne sige, at de penge, der er brugt på grøn energi og højere elpriser hos forbrugerne, også er brugt til at gøre noget fornuftigt og fremadrettet. Og det er småpenge i forhold til, hvad vi ellers har skudt penge i, som der ikke var perspektiv i. De penge, der er skudt i her, har der været masser af perspektiv i, og det er det, der er vigtigt at forstå. Og man skal lade være med at holde sig til den gamle borgerlige miljøpolitik, som gik på fortrængning, ikke af emission, men fortrængninger i hovedet. Den går ikke længere.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Søren Kolstrup som ordfører i anden omgang.

Søren Kolstrup (EL):

Miljø- og energiministeren udtalte, at der er kontinuitet i dansk miljø- og klimapolitik. Miljø- og energiministeren talte om en aktiv linje: Vi presser på, og vi holder fast, og han talte også om globalt lederskab.

Men når man så siger, at der ikke er sket noget nyt i denne her debat, synes jeg nok, vi har været vidne til under debatten, at det borgerlige Danmark, som regeringen altså vil støtte sig på i denne her sag, viser en fuldstændig principløshed, hæmningsløshed, hvad angår at lukke op for fup og fiduser.

Derfor må vi andre jo stille spørgsmålet til regeringen og ministeren: Hvad indebærer det her? Indebærer det, at man efterhånden så vil gå med på Venstres linje, hvor man højt og klart

har sagt: Åh, de 50 pct., det mener vi udelukkende af taktiske grunde? Egentlig kan vi godt forestille os, at den nationale indsats reduceres til noget meget mindre. Engang sagde miljøministeren: 70 pct., det er noget, vi holder fast ved. Men nu skal vi så af hensyn til EU gå ned på 50 pct., det var dogmet nu, sagde Socialdemokratiets ordfører, hr. Martin Glerup. Hvad bliver det næste?

På den baggrund bliver jeg nødt til at spørge og få afklaret: Jamen hvad indebærer det her? Hvor mange fiduser vil man lægge op til? Siger man hundrede procent nej tak til sinks? Hvad siger man til de fælles projekter? Er det et par enkelte af dem, man kan tåle, eller er det et generelt princip?

Og til sidst: Vil man overhovedet række hånd til dem, der vil slås for 70 pct. ved de kommende forhandlinger og støtte dem? Eller vil man lukke sig inde, bure sig inde i EU-rummet og sige, at EU pr. definition er den mest progressive kraft, selv om man ved, det ikke er tilfældet? Det er jo det, vi hele tiden har hørt, selv om man taler mod bedre vidende, eller hvad? Er det det, vi skal fortsætte med?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg har i mit svar til fru Svanholt om de enkelte elementer i hendes, hr. Kolstrups og hr. Ole M. Nielsens vedtagelse givet udtryk for den danske forhandlingslinje, og der er jo ikke nogen stor forskel os imellem.

Der er problemet med loftet, hvor vi for at opnå enighed i Europa har accepteret 50 pct., selv om vort eget udspil var 70 pct. Det tyder jo unægtelig på, at vi ikke er indstillet på at gå under de 50 pct. og hvis det er det, der ligger i hr. Kolstrups spørgsmål, glæder vi os over, at G 77, altså udviklingslandene, efter en skepsis i begyndelsen nu klart støtter tanken om et kvantitativt loft og er tilhængere af et loft, der ligger højere end EU's. Det vil vi selvfølgelig tage til os og være glade for.

Hr. Kolstrup spørger, om det er rigtigt, at EU-landene udgør førertroppen eller er nr. 1. Ja, blandt de industrialiserede lande er der overhovedet ingen tvivl om det. Ikke bare er EU nr. 1, der er desværre uendelig langt ned til nr. 2 i det løb, og det er jo kun, hvad jeg før kaldte hr. Kolstrups pavlovske fornuftstøb, hver eneste gang han hører ordet EU, der gør, at han ikke her i dag benytter lejligheden til at juble over de europæiske landes stærke indsats på klimaområdet. Men jeg håber alligevel, at han kan overvinde

sine reflekser og bruge både hovedet og hjertet og stemme sammen med resten af Folketinget i denne sag.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg konstaterede, at ministeren talte om, at han ville tage G 77-landenes melding til sig. Det kan jo tolkes på mange måder alt efter temperament, men skulle jeg forstå det sådan, at de skulle have et lille skulderklap, ja, måske gerne et stort skulderklap? Og i givet fald, hvordan skal det skulderklap udmøntes? Det er det ene.

Det andet, som jeg knap nok fik svar på, er: Hvor går grænsen for regeringen, hvad angår fup og fidus-arsenalet? Har jeg forstået det helt korrekt, at man siger hundrede procent nej tak til sinks, hundrede procent, at her er man fast i kødet? Det synes jeg er vigtigt at få en bekræftelse på. Og det næste spørgsmål var: Jamen hvor går grænsen for de såkaldt fælles projekter, joint implementation? Er det noget, man giver totalt grønt lys for, eller har man trods alt en lidt mere kvalitativ tilgang til det?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tror ikke, der er nogen, der har advaret mere imod risikoen for det, man med et godt udtryk kan kalde klimasvindel, end jeg har, og det vil være den danske linje, at de regler, der skal laves, skal være så præcise, at vi undgår svindel, og de, om jeg så må sige, gratis reduktioner med f.eks. varm luft bliver så små som muligt.

Vi er som udgangspunkt ikke tilhængere af, at planteoptag kommer med i første budgetperiode. Det er vores linje, og den svarer jo helt til hr. Kolstrups linje. Omvendt ved vi jo, at andre lande har andre synspunkter, og at vi skal prøve at nå et resultat. Men hr. Kolstrup spørger om den danske linje, og den tror jeg, at selv hr. Kolstrup med mobilisering af hele sin intellektuelle udrustning vil have svært ved at finde noget utilfredsstillende ved.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 11 af Martin Glerup (S), Hans Christian Schmidt (V), Henriette Kjær (KF), Ebbe Kalnæs (CD) og Vibeke Peschardt (RV) (se foran) vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, KRF, FRI og Mogens An-

dreasen (UP)); 3 (EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 12 af Anni Svanholt (SF), Søren Kolstrup (EL) og Ole M. Nielsen (KRF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 72: Forslag til lov om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 2/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Margot Torp (S):

Lovforslaget om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter lyder unægtelig lidt tørt ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne have lidt mere ro i salen!

Margot Torp (S):

Men når man tænker nærmere efter, er det jo et område af stor vigtighed, da det forebygger, at samfundet lige pludselig og måske ganske uforstyldt løber tør for olie og brændstof til vore køretøjer og meget mere i tilfælde af forsyningskriser i fredstid eller i en krigssituation.

Selvfølgelig vil det hjælpe lidt på CO₂-udledningerne, men vi ved kun alt for godt, at hvis det sker pludseligt og helt uforberedt, giver det nogle ganske alvorlige effekter. De fleste voksne i dagens Danmark kan sikkert huske, hvad det betød, da vi i første halvdel af 1970'erne pludselig erfarede, hvor afhængigt vort samfund var blevet af olien. Det var ikke kun besværet med at klare sig med meget lidt varme, billfrie søndage osv., for det var sådan set en udmærket øvelse i at nedbringe energiforbruget. Nej, det var også det enorme fald i beskæftigelsen, der på én gang fik os til at forstå, at træerne ikke vokser